

GŁOS NARODU

Nr. 196. — ROK XLII.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW KRZYŻA 11				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.
	KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.				
SOBOTA 20 LIPCA 1935.	Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	Miesięcznie	z ogłoszeniem	bez ogłoszenia	5.— zł.	8.— zł.
TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.				Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.	
				Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.	

Strajk przeciw ucziwości.

ANTYKATOLICKIE ZARZĄDZENIE GEN. GOERINGA.

To, co się obecnie dzieje w Niemczech, na polu wyznaniowym, stanowi znakomity komentarz do pojęcia państwa „totalnego”. Teraz już wiemy, co to pojęcie znaczy w dziedzinie życia religijnego. Religja — bez względu na to, protestancka, czy katolicka — ma wolność (zresztą bardzo ograniczoną) tylko w zakresie liturgii, obrzędów i nabożeństw. Natomiast w dziedzinie „światopoglądu” winna się podporządkować ideologii narodowego socjalizmu, tj. antychrześcijańskiego rasizmu. A więc nie wolno jej nauczać pełnej Ewangelji w zakresie etyki życia rodzinnego (ustawa o sterylizacji) i międzynarodowego (rasizm). Zresztą religja jest ograniczona nawet w zakresie liturgii. Niedawno np. został skazany wyrokiem sądowym wikariusz przy jednym z kościołów w Kolonii nad Renem za to, że pozwolił członkowi katolickiego stowarzyszenia stanąć na schodach kościelnych i trąbką wezwać kolegów na nabożeństwo. Władze prokuratorskie dopatrzyły się w tym faksie — pisze „la Croix” — „naruszenia pokoju religijnego” i wikariusz poszedł — do więzienia.

Zarządzenie gen. Goeringa, które wczoraj podaliśmy, dowodzi, że ten wrogi stosunek partii narodowo-socjalistycznej do chrześcijaństwa coraz bardziej się pogłębia, a przedewszystkiem, że nad tem pogłębieniem antagonizmu pracują tak wybitne, i tak oficjalne czynniki, jak premier pruski, gen. Goering.

NIESZCZERÓŚĆ TAKTYKA. — Zarządzenie gen. Goeringa technicznie nieszczerością. Nie wahamy się użyć tego określenia. Gen. Goering zarzuca katolickim organizacjom i hierarchii kościelnej prowadzenie „politycznej” działalności w religijnych stowarzyszeniach.

Nikt nie uwierzy w to oskarżenie. Śledzimy pilnie rozwój wydarzeń na tem polu w Niemczech, ale nie możemy sobie przypomnieć jednego faktu, któryby potwierdzał zarzut pruskiego premiera. Z pewnością także nikt go nie znajdzie.

O coż to ostatnio oskarżano duchowieństwo i katolickie organizacje w Niemczech? Oskarżano je o to — że sabotują ustawę sterylizacyjną i ustawę o wywozie dewiz zagranicę, — że zwalczają rasistyczną ideologię Rosenberga i jego książkę: „Mythus des XX. Jahrhunderts” itp. Wartość tych zarzutów stanie nam w prawdziwym świetle, gdy zważymy, że — zasada sterylizacji została potępiona przez Piusa XI w enc. „Casti Connubi”, a niemiecka ustawa sterylizacyjna została półoficjalnie uznana przez Rzym za niezgodną z zasadami Kościoła, — że dewizy wywożone były przez zakonników za granicę dla użycia ich na cele misyjne, lub na spłatę zagranicznych długów, co wprawdzie nie odbiera temu wywozowi znamion przestępstwa prawnego (jak orzekła Kurja Arcybiskupia we Wrocławiu), ale je tłumaczy względami szlachetnymi.

— że wreszcie żaden katolik, świadomy swych obowiązków względem religii nie może przyjąć poglądów Rosenberga na początki chrześcijaństwa i jego „etyki” racjonalistowskiej, a tem mniej nie może nie zwalczając jego książki zaciągniętej na Indeks.

Oto zarzuty i oskarżenia, które narodowy socjalizm stawiał katolicyzmowi w ostatnich tygodniach. Wszystkie mają charakter religijny, pominawszy sprawę dewiz, która zresztą nie wspólnego nie miała z jakimś atypaństwem, lub antyrządowym wystąpieniem.

JAK KUPCY W INDIACH. — Prof. Krzywicki opowiada w którymś ze swoich studjów socjologicznych o zabawnym wyda-

zeniu w Indiach... Rząd angielski zainteresował się losem biednych kupców i kramarzy, którzy w jakimś mieście w największej spiekocie słońca, bo na otwartym placu, siedząc na ziemi, zmuszeni byli prowadzić handel. Rozkazał więc policji przenieść kramy do pobliskiego gaju, do cienia. Zarządzenie to jednak spotkało się z oporem kupców. Poprostu zastrajkowali. Ani ruszyć nie można było skłonić ich do przeniesienia się na inne miejsce. Wkrótce wyjaśniła się przyczyna tego strajku.. Oto w gaju, do którego ich chciał przenieść rząd angielski, rosła „święte drzewa”, a pod „świętymi drzewami” nie wolno oszukiwać. Woleli więc kupcy indyjscy narażać się na porażenie słoneczne, niż iść do cieniściego gaju, boby musieli handlować ucziwo.

Partja narodowo-socjalistyczna i jej rozkazodawcy są w położeniu tych strakujących handlarzy indyjskich. Za nic w świecie nie chcą opuścić swojego stanowiska, które im pozwala prowadzić tę nieuczciwą walkę z katolicyzmem. Za nic w świecie nie chcą przyznać, że tu chodzi — nie o polityczne, ale o — czysto religijne względy, bo o całość depozytu wiary Chrystusowej. Bałamuć opinię własnego społeczeństwa i opinję świata, jakoby Kościół katolicki w Niemczech uprawiał politykę wroga państwu narodowo-socjalistycznemu. Strajkują przeciw ucziwości.

Nazwaliśmy to stanowisko sfer narodowo-socjalistycznych nieuczciwością. Bo to jest jedyne określenie, które ich taktyce w stosunku do Kościoła można nadać. Formalnie ucziwsze stanowisko zajmuje bolszewizm. Albowiem atakuje religję — już nie jako „akcję polityczną”, ale — jako religję, jako system wierzeń przeciwnych oficjalnemu systemowi filozofii bolszewizmu. Przy całej odrzynie, jaką mamy dla bolszewizmu, musimy mu przyznać jedną wyższość nad hitleryzmem: w walce z katolicyzmem nie ucieka się do podstępów i fałszu. Jest śmiertelnym wrogiem chrześcijaństwa, ale jest nim jawnie. „Państwo totalne” III Rzeszy zaś utrzymuje kontakt ze Stolicą Apost. w mocy, a równocześnie zwalczając religję i tępi ją przy pomocy fałszu.

W. Z.

„Dar Pomorza” na Atlantyku.

Warszawa, (PAT). Statek szkolny „Dar Pomorza” po opuszczeniu 26 czerwca portu Durban w Unji południowo-afrykańskiej przybył 11 lipca do portu Jamestown na wyspie św. Heleny. Po jednodniowym postoju statek wyruszył w dalszą drogę. Kapitan statku donosi, że na statku, wszystko jest w porządku i że wszyscy są zdrowi.

Zagraniczni harcerze w Warszawie.

Warszawa 19. 7. (Tel.). Dziś rano przybył ze Spawy do Warszawy pociąg z delegacjami skautów zagranicznych: węgierskich, czechosłowackich, Kanadyjczyków i in. Drużyny ustawiły się na placu przed dworcem od strony ul. Jerozolimskiej. Po odegraniu przez orkiestrę hymnu państwowego powitał skautów wojewoda Jaroszewicz, poczem drużyny odmaszerowały na plac Saski, gdzie ustawiły się przed Grobem Nieznanego Żołnierza, by złożyć na Grobie wieńce. W chwili składania wieńców orkiestra grała hymn państwowy, z którego pochodzi delegacja. Po uroczystości skautów zwiedzali stolicę, a wieczorem wrócili do Spawy.

Pralnia -- Farbiarnia
Franciszka Bebenka
w Krakowie, Grzegorzewska 32 a. Telef. 15607
Specjalny dział białej bielizny:

F I L I J E:

ŚW. JANA 5 BAKOWICKA 12 LELEWIA 17 MOBILSKA 16 LWOWSKA 48	DUNAIEWSKIEGO 9 ŚW. SEBASTYANA 5 STAROWISNA 26 KROWODERSKA 61 ZWIERZYNECKA 14
---	---

Na ządanie uskutecznia się w 6 godzinach.

Perspektywy polskich wyborów w ocenie niemieckiej.

Rola związków zawodowych.

Berlin, 19 lipca. Warszawski sprawozdawca „Berliner Tageblatt” omawia perspektywy wyborcze w Polsce i przewiduje zwycięstwo „Bezpartyjnego Bloku”. Wątpliwem jest nie przeprowadzenie aktu wyborczego lecz wysokość procentowego udziału w głosowaniu. Szanse B. B. polegają na tem że przedewszystkiem nastąpił rozłam w N. P. R. a związki zawodowe tego stronnictwa oświadczyły, iż wezmą udział w głosowaniu. Wprawdzie Klub P. P. S. i Ch. D. uchwalily bojkot, ale także ich związki zawodowe będą musiały się poważnie zastanowić, czy mają uchwałę tę wykonać. Rząd wypowiedział walkę stronnictwom, zamiarem jego jest natomiast utrzymać i popierać związki zawodowe zgodnie z duchem nowej konstytucji, która opiera się na idei organizacji stanowej (?) Jeżeli atoli związki zawodowe wezmą udział w walce politycznej, to narażą się na to, że będą potraktowane jako organizacja polityczna a nie zawodowa. Chodzi zatem o ich byt. Przytem największa organizacja socjalistyczna, a mia-

nowicie kolejarzy, składa się z ludzi, którzy są pracownikami, opłacanymi przez państwo. Co do samej akcji bojkotowej wyborów autor zauważa, iż pewnikiem jest że rząd oceniać ją będzie jako „casus belli” uważając akt wyborczy za ustanowiony prawem, a więc działanie przeciw niemu za czyn przeciw prawu. Żadne stronnictwo nie wyłączając teoretycznie nasilniejszego ludowego, nie posiada zaś tej wewnętrznej spoiwości i prężności, aby się przeciwstawić zdecydowanemu rządowi, rozporządzającemu środkami władzy. Rząd użyje też wszelkich rozporządzalnych sposobów, aby udział w głosowaniu uczynić jak najliczniejszym. W tem jego punkt honoru. Sprawozdawca zapewnia, że mniejszość niemiecka, chociaż jej przedstawiciele zwalczali w ciałach parlamentarnych przedłożenia wyborcze, jednak, teraz kiedy stały się ustawą, lojalnie weźmie udział w akcji wyborczym. Zwłaszcza, jeżeli rząd umożliwi jej uzyskanie odpowiedniego przedstawicielstwa, co do czego nie brak mu dobrej woli.

Zaostrzenie metod policyjnych w Berlinie.

Berlin, 19. lipca. W związku z nagłym ustąpieniem prezydenta policji w Berlinie, b. admirała Levetzowa, co stanowi wypadek dnia, odbyła się rozmowa, w której wzięli udział dr. Goebbels, komisarz rządu na miasto Berlin dr. Lippert, generał policji krajowej Daluge, zastępca przywódcy okręgu partyjnego na miasto Berlin Goerlitzer, nowy prezydent policji berlińskiej hr. Helldorf oraz przywódca grupy S. A. Uhland.

Jak donoszą urzędowo w ciągu tej rozmowy ustalono wytyczne, według których w przyszłości prowadzona będzie w pełnej współpracy pomiędzy kierownictwem politycznym partji, przywództwem S. A. policją oraz administracją miasta — walka „celem oczyszczenia stolicy Rzeszy od usiłowań rozkładowych ze strony komunistów, machinacji kół reakcyjnych oraz bolszewicko-żydowskiej bezczelności”. W toku rozmów ujawniła się całkowicie zgodność zapatrywań, która daje na przyszłość gwarancję, iż charakter stolicy Rzeszy jako niemieckiego miasta narodowo-socjalistycznego, zdobytego przez partję narodowo-socjalistyczną, godny będzie państwa i narodu.

Komunikat o tej rozmowie podkreśla w kon-

cu raz jeszcze obowiązek obrony honoru, który wzięły na siebie wszystkie czynniki stolicy Rzeszy dla zgodnej współpracy.

Rasowo wartościowe kaleki.

Berlin (PAT). Przy organizacji młodzieży hitlerowskiej utworzone zostały specjalne grupy, jednoczące słabo rozwinięte fizycznie jednostki młodzieży męskiej, jak i żeńskiej. Oddziały te mundurów nosić nie będą, jednak na ubraniu poza numerem i nazwą okręgu nosić będą literę K (kaleka). Rozporządzenie to motywowane jest dążeniem do zorganizowania 75.000 tego rodzaju młodzieży, która jak głosi komunikat, jest jednak „rasowo wartościowa”.

Za grę z żydami.

Berlin (PAT). Kierownik policyjnego klubu sportowego w Berlinie rozwiązał oddział żeński tego klubu, motywując swoje zarządzenie faktem rozegrania meczu przez ten oddział z zawodnikami żydowskimi.

O czym piszą inni?.. Dlaczego nie idziemy do wyborów?

„P. O. W.“ przeciw Biskupom.

„Kurjer Poranny“ donosi o nowych uchwałach antykościelnych, które przyjęto na zgromadzeniu peowiaków w Kielcach. Założano (!) m. in.

„ustąpienia biskupa Łosińskiego oraz zawarowania w przyszłej umowie konkordatowej wyłącznego prawa rządu polskiego do wskazywania kandydatów na biskupów w granicach państwa i na emigracji, a to w celu zabezpieczenia narodu i państwa przed gwałtami wyczynami wrogów państwowości polskiej“.

Z jedzeniem przychodzi apetyt. — mówi francuskie przysłowie. W pomysłach antykościelnych sanacyjne organizacje zakasują Józefa II, który przepisywał nawet, ile ma być świec na ołtarzu...

Starostowie zamiast stronnictw.

Prof. Stroński polemizuje w „Polonii“ z wystąpieniem b. min. Matuszewskiego w „Gazecie Polskiej“ z twierdzeniem, że ordynacje wyborcze stanowią „olbrzymi przełom“.

„Dosyć zabawne jest — pisze p. Stroński — to odkrycie nowych dróg ludzkości na naszym swojskim gruncie przez tłumienie stronnictw na rzecz większej wygody władz rządowych. Takich... olbrzymów, którzy to samo robili, było coniemiar na świecie od dziesiątków stuleci, wszędzie i zawsze, gdzie jedynowładztwo osobiste lub grupowe chciało się usadawiać najdogodniej dla siebie. Wszystkie takie jedynowładzce rządy wołały mieć dokoła siebie nie świadome stronnictwa, lecz piasek rozproszkowanego społeczeństwa, mało dbając o to, że siła zbiorowości przez to maleje i że zwykle trzeba za taką osłabienie płacić stratami dobra narodowego na rzecz obcych.“

Natomiast wcale nie jest zabawne szerszenie wśród dzisiejszego pokolenia polskiego poglądu o rzekomym wielkim jakimś dziele właśnie dokonaniem. Wmawianie bowiem w społeczeństwo, że przez odsunięcie stronnictw a wysunięcie starostów dokonano się olbrzymiego przełomu w kierunku odrodzenia życia państwowego, jest niewybrednym zawracaniem głów w czasach, gdy bardzo potrzeba trzeźwości i czujności, aby nie ulec wśród naporów w świecie i na naszym łądzie. Dlatego, że takie uproszczenie dogadza chwilowo grupie rządzącej, karmi się złudniami pochwalami społeczeństwo i usypia się je jednocześnie z odsuwaniem go od pracy i odpowiedzialności obywatelskiej, których bardzo a bardzo dziś nam potrzeba. Tu tkwi lekkomyślne szkodnictwo takich za chwytów nad rzekomymi olbrzymimi przełomami, które w rzeczywistości są małymi zabiegami o własne utrwalenie się“.

Kto rządzi teraz w Polsce?

„Nauczyciel Polski“, organ „Chrześcijańsko-Narod. Nauczycielstwa“, zajmuje się pytaniem: — kto teraz rządzi w szkole?... Najpierw — odpowiada „N. P.“ — rządzi naczelnik gminy.

„Nie chodzi tu nigdy o to, co, jak, dlaczego i poco, ale o to; że pan naczelnik tak sobie żyje. A jak się jego życzenia nie spełni to grozi: „potrafię wpłynąć, tam, gdzie należy“. No i co? Nauczyciel musi organizować różne uroczystości, pochody, wieczory, musi pracować w różnych organizacjach, których nie zna i które go nie obchodzą, a czasem pozostają w sprzeczności z jego własnymi poglądami i wiadomościami. Dlaczego tak czyni — usprawiedliwia to tylko życie, stosunki.“

Drugą taką władzą, która nie posiada legitymacji formalnej, kwalifikacji rzeczowych lub kulturalnych jest pan policjant. Ten nie potrzebuje się tłumaczyć. Oświadcza, że tak ma być, że za następstwa odpowiada nauczyciel. Skończono. Jeśli woli przedstawiciela władzy policyjnej nie stanie się zadość, idą liczne meldunki do powiatu, stąd do władzy szkolnej, i skutek jest zgóry wiadomy.

Trzecią władzę, a raczej konglomerat władz stanowią najróżniejsze organizacje, z których każda twierdzi, że na jej barkach ciąży odpowiedzialność za taki czy inny odcinek życia państwowego, że ona reprezentuje „ideję państwową“. W imię tej odpowiedzialności, wartości i ambicji kierowników takich organizacji, nauczyciel otrzymuje wezwania, instrukcje, polecenia“.

Jeśli o szkole pisze organ nauczycielski, to — sędzić należy — przedstawia prawdziwy stan rzeczy.

Żyd przeciw ubojowi rytualnemu.

Żyd, M. Lichtstein, pisze w „Kurjerze Wileńskim“ na temat uboju rytualnego...

Chwila obecna w Polsce jest tak osobiwa i skomplikowana, że jej nie można oceniać według jednego szablonu. Stoimy na stanowisku, że dyskusja w sprawie bojkotu wyborów jest konieczna i że go trzeba z różnych punktów widzenia oświetlać. Z tego względu dajemy głos Dr. E. Jelonkowi, choć nie wszystkie przytoczone przez niego argumenty przemawiają nam do przekonania. Artykuł był napisany przed wystąpieniem p. St. Bartana o potrzebie zjednoczenia katolików, dlatego też tego zagadnienia nie porusza. — Uw. Red. „Głosu Nar.“

Kiedy francuscy rycerze poraz pierwszy zetknęli się z armatami wojska angielskiego, oburzeni na ten „nierycerski“ sposób wojowania nie chcieli walczyć. — Oczywiście nie przysłużyli się tem ani sobie ani Ojczyźnie.

Ten wypadek przypomina mi się wobec ogłoszenia bojkotu wyborów.

Stąd też nasuwają mi się pewne uwagi krytyczne, które uważam za dyskusyjne. Są one czysto prywatnymi moimi poglądami, nie wiążącymi w niczem stronnictwa, do którego mam zaszczyt należeć od chwili swego wejścia w życie polityczne. Nawiązuję też do artykułu w „Głosie Narodu“: „Miecz obosieczny bojkotu wyborów“ z dn. 5-go lipca br.

Wydaje się, że zwalczające się obozy, straciły cierpliwość w grze politycznej i wypadły z równowagi. Obóz rządzący posunął się do ostateczności, bo do gilotynowania wszelkich wniosków, płynących nawet ze strony najżyjeźliwiej usposobionych osób, pragnących szczerzej współpracy, jak sen. Makarewicz i Thulie. Opozycja zaś z natury rzeczy nie rozporządzająca tylu środkami, jak rządząca partja, więcej musi okazać hartu i mieć nieład nerwy, aby nie dać się wytrącić z równowagi. A przecież! Nieostrożności, pochodzącej z nerwów, zbyt czynnymi lub wręcz szkodliwymi jej posunięciami była nieobecność w czasie obioru Prezydenta i fatalna secesja, która umożliwiła znane głosowanie nad projektem konstytucji w Sejmie.

Całkiem to nie było po żołniersku opuścić pole bitwy. Cóż szkodziło głosować, choć wiedzieliśmy, że się nie zwycięży przy wyborze Prezydenta? A secesję z obrad nad projektem konstytucji już dawno ogół potępił.

Mam wrażenie, że i obecny bojkot jest krokiem nieszczęśliwym, uleganiem jakiejś psychozie czy sugestji. To znak, że nerwy odmawiają posłuszeństwa.

Schodząc z pola bitwy dlatego, że przeciwnik wymyślił nowy środek walki? — Żadną miarą! Właśnie w najniegodniejszych nawet warunkach nie ustąpić — to już połowa zwycięstwa. Trzeba wyteńczyć wszystkie siły, ale nie rezygnować. — O wytrwaniu nawet wśród klęski, jako o zwycięstwie, pisał nie kto inny, ale twórca B. B. W. R. śp. Marsz. Piłsudski i nie daw-

Wytyka napróżd żydom, że w byle czym wietrzą antysemityzm.

„W jakimś miasteczku — pisze — otwiera chrześcijanin sklep, piekarnię lub inny zakład. Ukazuje się po kilku dniach korespondencja z tego miasteczka z krzykliwym nagłówkiem o podkopywaniu handlu żydowskiego, wyparciu Żydów w miasteczku „X“ z placówek przemysłowych i t. p.“

Co do uboju rytualnego, to twierdzi, że najgorzej na nim wychodzą biedni żydzi, bo koszt mięsa pochodzącego z tego uboju są zbyt wysokie, by mięso mogli kupować. A dlaczego są zbyt wysokie? Bo — pisze p. Lichtstein —

„wszelkie potrzeby gminy pokrywano z opłat rytualnego uboju. Rabin ma wyposażyć córkę — dalej! podwyższyć opłatę! Krewny jakiegoś członka dozoru gminnego nie ma zajęcia (bo do niczego się nie nadaje) — przyjmują go na funkcyjarszusa gminnego i znowu podwyższa się opłatę. Iu to ludzi żyło na koszt tych opłat!“

Żydzi zwracali się do władz o położenie kresu tej nieuczciwości. Napróżno, bo — pisze p. L. —

„kahałnicy potrafili wkraść się w zaufanie sfer rządzących. Każde sięgnięcie białej ludności żydowskiej po kawałek chudego mięsa przedstawiały gminy żydowskie jako „bunt bezbożników i komunistów“.

„Nakreślony powyżej stan faktyczny jest niezbitym dowodem, że walka o potanie mięsa na podłoże czysto ekonomiczne i nie narusza istoty religii żydowskiej“.

no czytaliśmy te jego słowa na stampalach pocztowych.

Dla takiego przeciwnika wróg będzie miał i musi mieć szacunek.

Przecież i w najgorszych warunkach przy wyborach w Niemczech swego czasu zwycięstwo przecież odniósł — Korfanty!

I u nas sama sanacja liczyła się ze znaczną liczbą przedstawicieli opozycji w nowym Sejmie. A przy dobrej organizacji i połączeniu się opozycja zdobyć mogła nawet więcej.

Zresztą, czy trzeba dużo ludzi, aby być wyrazem życzeń i pragnień ogółu?

A co potrafił w radzie miejskiej Wiednia jeden jedyny Lueger?

Mówi się, że ordynacja wyborcza pozostawia wiele pola do nadużyć. — A czy wy-niku bojkotu nie można sfałszować? — Czy nie znamy wypadków, że wyborcy jakos „głosowali“ już po otwarciu urny i przeliczeniu głosów? A kto potem dojdzie prawdy?

Zastawiają się inni tem, że ordynacja jest niechrześcijańska i t. p. — A czy nie gorzej było w Hiszpanji, a jednak w wyborach katolicy odnieśli świetne zwycięstwo dzięki zorganizowaniu i temu, że — poszli.

Wydaje się niektórym, że zorganizowanie bojkotu jest łatwiejsze, niż zorganizowanie wyborów. Śmiejem wątpić, mimo że wydaje się pójściem po linii najmniejszego oporu.

Spojrzymy na tę sprawę z punktu katolika, który powinien być dobrym obywatelem. Do jego obowiązków należy nie abscentowanie się, ale branie udziału w życiu politycznym — wszak w niem — nie mają monopolu protestanci, żydzi, masoni, socjaliści czy komuniści itp. Właśnie katolicy powinni wyteńczyć wszelkie siły, aby także życie polityczne przepoić ideami katolickimi. Czy negacją można to osiągnąć?

Można przegrać, paść w walce o idee katolickie, iść nawet na meczeństwo, — jak św. Tomasz Moore, ale niewolno umywać rąk i wstrzymać się od działania.

Taka czy inna ordynacja wyborcza nie może być przeszkodą w łączeniu się katolików i wyszukiwaniu sposobów, aby wybrać ludzi godnych. Jeszcze gdyby chodziło o listy, prędzej możnaby usprawiedliwić wstrzymanie się od głosowania. Gdy zaś ma się głosować na osobę, jakże nie zabiegać, aby stawić kandydatury ludzi godnych i odważnych, umiejących w danej chwili powiedzieć: non possumus — nie możemy. Jeżeli takim nie jest kandydat, to choćby był z mego obozu politycznego jako katolik nie mogę go popierać, a zatem muszę się starać, aby odpowiedniego dobrać kandy-

data. Zatem czynnie, nie biernie muszę się odnieść do sprawy wyborczej.

Bojkot dopuszczalny jest tylko tam, gdzie niema wyborów, gdzie głosując, wybieramy np. masona lub żyda. Ale i wtedy idę do wyborów i rzucam kartkę białą czy z protestem. Nic to, że będzie nieważna. Będzie ostatnim wyrazem protestu.

Przykro to przypominać, ale żadna władza stronnictwa nie może zakazywać spełnienia obowiązku obywatelskiego tam, gdzie jest choćby najmniejsza szansa bronięcia dobrej sprawy. A dobrą sprawą jest wysłanie do Sejmu dobrych obywateli-katolików. Narzekanie na katolików z sanacji, którzy nie odważyli się nie rzec przeciw projektom niekatolickim: rozwodów, niekarności spędzania płodu i t. p. jest właśnie najpełniejszym dowodem, jak mało zwracano uwagi przy wyborach na tężyżnę katolicką działaczy politycznych.

Ze stanowiska nawet opozycji możnaby zatem mówić o bojkocie, a raczej kartkowym proteście dopiero po ustaleniu kandydatów, nie przedtem, a i to nie byłoby to może bojkot — raczej protest — w całej Polsce, ale tylko w tym czy innym okręgu wyborczym.

Narzucanie bojkotu zgóry jest objawem zgubnej centralizacji i biurokratyzmu, jest zaślepianiem naśladowcem te same metody, które się zwalczą. Niektórzy bowiem gotowi od ezi i wiary odsadzić tych, co się nie dostosują do uchwały bojkotowej.

Ale patentu na uczciwość nie bierze się z dostosowania się do nakazu najszanowniejszej nawet partji, ale z sumienia, które mnie nakaże i tak — branie udziału w głosowaniu, choćby wkrociła biała kartka.

Kiedy walczył Rzplita w XVIII. w. i król zwołał sejm rozbioreczy, naród bronił się — zrywaniem sejmików, aby niedopuszczyć do zebrania się sejmowi. Był to swoisty bojkot, oparty o liberum veto. — Ale pod osłoną wojsk moskiewskich król rozpisywał nowe uniwersały i przecież w mniejszości okręgów wybrano posłów — którzy okazali się sprzedawczykami. Znaleźli się jednak Reytan, Korsak i inni, którzy rzucili hasło, aby pójść do wyborów, wybierając odważnych i dopilnować na sejmie — obrony Ojczyzny przed rozbioremi. Gdyby ich było więcej wtedy, w r. 1772! Dobrzy obywatele przez negację dopuścili do wyboru złych, Reytanowi i jego towarzysiom przypadło wtedy w udziale już tylko bronięcie honoru Ojczyzny przez protest, bo ich było za mało skutkiem wstrzymania się dobrych obywateli (a może tylko dobroduszy?) od wyborów do sejmików.

Czyż zatem możemy zrezygnować z wyborów?

Kraków, w lipcu 1935.

Dr. Eug. Jelonek.

Po manifestacjach w Paryżu.

Jeszcze dwa lata temu należała Francja do państw europejskich, w których życie polityczne uchodziło za ustabilizowane, i w których możliwości wewnętrznych wstrząsów prawie, że nie istniały. Dziś ten stan rzeczy należy do historii. A świadczą o tem wypadki z dnia 14 lipca.

Były one dowodem, iż dotychczasowe formy ustrojowe, a przedewszystkiem dzisiejszy poziom moralny życia społeczno-politycznego Francji nie zadawała całego narodu. Niezadowolone to przybrało już formy konkretne i objawiło się w tworzeniu się nowych formacji politycznych, jak np. „Krzyż Ognisty“.

Dzień 14 lipca 1935 r. w którym doszło do nowych manifestacji, będzie niewątpliwie datą ważną w historii życia politycznego narodu francuskiego; w tym dniu Francja nie tylko manifestowała swoje uczucia patriotyczne i oddawała cześć swojej armji, z racji „święta narodowego“, ale również manifestowała uczucia polityczne. Obok więc rewji wojskowej odbyła się również rewja sił politycznych. Z jednej strony manifestował „Front ludowy“ łączący radykałów, socjalistów i komunistów, — z drugiej zaś strony wystąpił „Krzyż Ognisty“, aby w dzień święta narodowego, poraz pierwszy oficjalnie, zameldować się narodowi.

Manifestacje obozów politycznych odbyły się w zupełnym spokoju. Mimo to nasuwają one szereg uwag. Nie chodzi tu naturalnie o liczbę manifestantów, tembardziej, że jest ona sporna. Agencja Havasa obliczyła „Front Ludowy“ na 90 tys., inni na 150 tys. zaś sami interesowani tj. zwolennicy „Frontu Ludowego“ na 400 — 500 tys. „Krzyż Ognisty“ obliczano na 50 tys. przeciwnicy zaś zmniejszają tę liczbę do

17 tys. Widzimy więc że są duże rozbieżności.

Siła liczebna to — kwestja czasu, i... pieniędzy, potrzebnych na to, aby umożliwić zwolennikom przybycie na miejsce manifestacji. Ważniejsze są w tym wypadku inne cechy, bardziej charakteryzujące wspomniane obozy. A więc np. siła wystąpienia... Pochód „Frontu Ludowego“ był pochodem bezładnej masy, w którym olbrzymi procent stanowiły kobiety i dzieci (!) — Był to pochód wrzaskliwy; uczestnicy wznosili okrzyki, gdy udział widzów ograniczał się tylko do obserwowania pochodu. Okrzyki: „Niech żyje wspólny front“, — „Precz z faszyzmem“, — „La Rocque na latarnię“, miały być wyrazem bojowej postawy uczestników pochodu, były zaś tylko bezsilnymi frazesami. —

Zupełnie inaczej wyglądał pochód „Croix de Feu“. Wzięli w nim udział tylko mężczyźni. Pochód imponował sprawnością organizacyjną i dyscypliną wojskową. „Krzyż Ognisty“ maszerował w kompletnym milczeniu, natomiast tłumy wznosiły entuzjastyczne okrzyki na cześć Francji, pułk, de la Rocque'a itp.

Na uwagę zasługuje jeszcze przysięga „Frontu Ludowego“ złożona przez uczestników manifestacji Brzmiała ona w sposób następujący:

„W imieniu wszystkich partji i ugrupowań wolności oraz organizacji robotniczych i chłopskich, w imieniu ludu Francji, zebranego dziś na całym terenie kraju, my ludu tego upelnomocnieni przedstawiciele i członkowie zgromadzenia w dniu 14 lipca 1935 roku, ożywni współwolą dostarczenia wszystkim pracownikom chleba, młodzieży francuskiej — pracy, a światu całemu — pokoju. — uroczysto przysięgamy iż pozostaniemy zjednoczeni w walce o roz-

Ż kultury i sztuki.

Sienkiewicz, Prus i Reymont po chińsku.

W Charbinie powstał chiński komitet międzynarodowej literatury, który zajmuje się tłumaczeniem i wydawaniem cenniejszych utworów literatury europejskiej. Plan pracy na najbliższe 5-lecie obejmuje przekłady „Ogniem i mieczem“ Sienkiewicza „Faraona“ i „Opowiadań“ Prusa oraz „Chłopów“ i „Ziemi Obiecanej“ Reymonta.

Do komitetu należy p. Wan Lin Yang, zasłużony tłumacz, który dokonał już szeregu przekładów z literatury polskiej.

Języki słowiańskie na uniwersytetach amerykańskich.

Od września br. powstaną na państwowym uniwersytecie w Erbanie w Illinois katedry języków słowiańskich. Długoletnie starania inteligencji słowiańskiej w stanie Illinois nabierają form realnych. Od jesieni języki słowiańskie będą na uniwersytecie na równi traktowane z językiem francuskim, hiszpańskim i niemieckim.

Na uniwersytecie w Illinois powstanie przede wszystkim katedra języka rosyjskiego, polskiego oraz czeskiego. Prócz tego odbywać się będą wykłady literatury słowiańskiej. Oczekiwane jest również dalsze rozszerzenie słowiańskich kursów.

Jak teraz będziemy pisać?

W PISOWNI POLSKIEJ NIE BĘDZIE DU ŻYCH ZMIAN.

II posiedzenie pełnego Komitetu Ortograficznego odbyło się niedawno w Krakowie w gmachu Polskiej Akad. Umiejętn. przy udziale 22-u członków. Przewodniczącym w miejsce zmarłego prof. Jana Rozwadowskiego wybrano prof. K. Nitscha. W myśl regulaminu Komitet rozważał tylko sprawy rozpatrzone już przez specjalne komisje, z których krakowska i lwowska odbyły po kilka posiedzeń i przysły z określonymi wnioskami. **Poza drobiazgami uchwalono następujące zasady:**

1) **Odrzuca się wniosek jednego członka Komitetu, by znieść rozróżnianie wielkich i małych liter;** Szczegółowe przepisy ich używania rozważy komisja graficzna.

2) **Utrzymuje się dotychczasowe rozróżnianie ó i u, ż i r, h, i ch.** Ustala się pisownię u w 10-ciu wyrazach, w których niema oboczności o, a w których zwyczajem coraz częściej wprowadza u, mianowicie: bruzda, chrust, ehruściel, dluto, Jakub, kłuc; ogurek; płucać; pruć; żuraw. Uchwalono dopuszczalność dwojki ortograficznych w wyrazach, w których w wymowie warstw kulturowych panuje wyraźne wahanie między o a u (pisanem ó) jak np. wskroś i wskrós, rozproszyć i rozprószyć, kościółek i kościółek, bole i bóle, dzioba i dzioba itp. Ustalić spis tych wyrazów w możliwie niewielkiej

ilości ma komisja, która też rozpatrzy, jak zdecydować w nielicznych wahanach między h a ch i ż a rz, np. druchna, puchar czy puchar, pasorzyt, mrzonka czy pasorzyt, mzonka itp.

3) **W narzędniku i miejscowniku rodz. męski i nijaki l. p. i w narzędniku l. mn. wprowadza się jednolite końcówki -ym, -ymi, co obowiązuje również w pochodnych przysłówkach i spójnikach, a więc naprzykład tym dzieckiem, tymi ludźmi, tymi zwierzętami, w tym, poczym przedewszystkim; jest to mniej więcej zasada Kryńskiego. — W nazwiskach (obcego pochodzenia) na -e typu Linde mimo ich przymiotnikowej odmiany zostawia się w tych przypadkach e, np. Lindem, Lindemi. — Co do końcówek w przymiotnikowych nazwach miejscowych typu Zakopane, Wysokie Mazowieckie opinia tak się wahała, że sprawę znów odesłano do komisji.**

4) **Co do pisowni j lub i w wyrazach przyswojonych typu Marja, diecezja wyłonił się nowy wniosek, częściowo wracający do zasady Akademii sprzed roku 1918, mianowicie, aby zarzucając rozróżnianie zgłosek początkowych od dalszych — pisać j tylko po s, z, c, a to dla uniknięcia sugestii wymowy pensa, sęsta, Aża, Franca, — po wszystkich zaś innych spółgłoskach pisać i, diecezja i Holandia, miazmat i premia itp. Zasada ta większości Komitetu podobała się (jedną z ważnych jej zalet jest zerwanie z tradycją dla ogółu rozróżnianiem wyrazów rodzimych od przyswojonych), toteż na 19-tu głosujących, oświadczyło się za nią 14-tu, ale ze względu na skomplikowanie całej sprawy, jak i dla dokładnego rozważenia szczególnych wypadków, odesłano ją jeszcze do komisji.**

Wreszcie 5) rozpatrywano zasady interpunkcji, dotąd — jak wiadomo — niezawsze ściśle, a jeszcze nieściślej traktowane w praktyce. **Z bardzo dokładnego i przemyślanego referatu komisji lwowskiej przedyskutowano zasady używania przecinka, idąc w kierunku pewnego zmniejszenia ilości tego znaku.**

Wszystkie wnioski wywoływały gruntowną dyskusję, ale też były uchwalane bądź jednomyślnie, bądź bardzo znaczną większością głosów. **Oczywiście nawet uchwalone przez Komitet narazie nie obowiązują i muszą być jeszcze raz przyjęte na ostatnim posiedzeniu w związku z całością.** Przewidywać należy jeszcze co najmniej dwa posiedzenia pełnego Komitetu, poprzedzane szeregiem posiedzeń komisji, tak że ukończenia całej pracy nie można się spodziewać przed końcem zimy.

Radio.

„TATRY“ — W MUZYCE. W grupie koncertów, oznaczonych nazwą ogólną „Przyroda w muzyce“, jakie nadawane są co sobotę o godzinie 21.30 do 22, sobota 20 bm. przyniesie

nam (po „Echach leśnych“, „W góry, w góry, miły bracie“), koncert z Tatr i o Tatrach. Na program złożą się dwa poematy symfoniczne: W. Zeleńskiego i W. Novaka, jednakowo zatytułowane — „W Tatrach“. O symfonicznym dorobku Zeleńskiego najwięcej mówią uwertury koncertowe „W Tatrach“ op. 27 i „Echaleśne“ op. 41. Większym powodzeniem cieszy się pierwsza, którą zdobi pierwiastek polski, zamknięty w sielskiej liryce tego dzieła. Są w nim wybitne zalety pięknych tematów, harmonji i form. Strona orkiestracyjna stoi tu wyżej niż w innych jego utworach.

TRANSMISJA Z OBOZU C. I. W. F. W cyklu transmisji z obozów nadana zostanie 21 bm. o godz. 18 transmisja z obozu C. I. W. F. Tym razem radiosłuchacze przeniosą się do obozu o charakterze przedewszystkiem sportowym. Jest to obóz mieszany słuchaczy Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego, którzy przygotowują się na instruktorów sportowych. Obóz połączony będzie z kursem harcerskim. Obóz ten znajduje się w Brasławiu, nad jeziorem, to też największy nacisk położony jest na sporty wodne, pływanie, wiosłowanie, żeglarsstwo. Oprócz tego program zajęcia obejmuje lekkoatletykę.

Programy stacji radiowych.

Niedziela, dnia 21-go lipca 1935.

Kraków. (293,5 m). Godz. 8.30 Transmisja z Warszawy. 9.55 Program na dzień bieżący; 10 Płyty; 10.30 Transmisja nabożeństwa w Warszawie; 11.57 Sygnal czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej; 12.05 Transmisje ze Lwowa, Warszawy i Wilna; g. 14.05 Koncert ork. tan. oraz Z. Woźniak (tenor); 15 Pogadanka dla rolników; 15.15 Płyty; 15.22 Pogadanka regionalna; 15.35 Płyty; 15.45 Transmisja z Warszawy i Wilna; 18.15 Płyty; 18.30 Cała Polska śpiewa — audycje prowadzi dyr. Wallek-Walowski; 18.45 Transmisja z Katowic; 19 Program na dzień następny; 19.30 Koncert reklamowy; g. 19.25 Ada Sari śpiewa (płyty); 19.50 Transmisja z Warszawy i Wilna; 20.45 Transmisja z Warszawy i Lwowa; 22 Transmisja z Warszawy; 22.15 Wiadomości sportowe; 22.20. Transmisja z Gdyni; 22.05 Muzyka z płyt.

Lwów. (377,4 m). Godz. 12.03 Na stępcach Urugwaju. feljton; 15 Pogadanka rolnicza dla kobiet; 19.25 Ludowy rok obrzędowy; 21.30 Wasola lwowska fala; 22 Wiadomości sportowe ze Lwowa.

Warszawa. (1339,3 m). Godz. 8.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 8.33 Gawędka rolnicza; 8.45 Pobudka do gimnastyki; 8.48 Gimnastyka; 9.02 Muzyka z płyt; 9.15 Dziennik poranny; 9.25 Muzyka z płyt; 9.50 Pogadanka turystyczno-sportowa; 9.55 Program na dzień bieżący; 10 Otwarcie dorocznych narodowych zawodów strzelecko-myśliwsko-lucnicznych mistrzostwa Polski; g. 10.30; Transmisja nabożeństwa w kościele św. Krzyża w Warszawie; 11.57 Sygnal czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.03 Feljton ze Lwowa; 12.30 Poranek muzyczny; W przerwie o godz. 13 Teatr Wyobraźni z Wilna; 14 Płyty; 14.57 Wiadomości meteor.-rolnicze; 15 Pogadanka rolnicza; 15.10 Płyty; 15.22 Przegląd rynków produktów rolnych; 15.35 Muzyka z płyt; 15.45 Pogadanka dla gospodyń wiejskich; 16 Recital fortepianowy; g. 16.30 Nastrojowe piosenki; 16.45 Szkice literackie; 17 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk; g. 18 Transmisja z obozu Centralnego Inst. Wych. Fizycznego; 18.15 Płyty; 18.30 Cała Polska śpiewa; 18.45 Reportaż z Katowic; 19 Program na dzień następny; 19.10 Koncert reklamowy; 19.25 Płyty; g. 19.50 Biuro Studjów rozmawia ze słuchaczami P. R.; 20 Koncert orkiestry kameralnej z Wilna; g. 20.45 Wybrane myśli Józefa Piłsudskiego; 20.50: Dziennik wieczorny; 21 Koncert symfoniczny; g. 21.30 Na wesolej lwowskiej gali; 22 Wiadomości sportowe; 22.20 Nasza Marynarka gra; 23 Wiadomości meteor.; 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Katowice. (395,8 m). Godz. 15.00 właściwa organizacja pszczelnictwa; 15.22 Co słychać na Śląsku? 18.45 Wzdłuż granic Polski; 19.25 Bery i bojki śląskie.

Święto narodowe we Francji.

W ub. niedzielę obchodziła Francja święto narodowe. W związku z tem, wielki pomnik stojący w Paryżu na placu Bastylji, został przybrany w dekorację świetlną z datami: 1789—1935.

M. OSTRAWICKA.

Aktualne czy nieaktualne?

Poniedziałek, to — jak już pisałam — dla mnie coś w rodzaju prognozy na cały tydzień. — Mianowicie, jeżeli poniedziałek spędzę przyjemnie to jest to dobrą wróżbą na cały tydzień. Postanowiłam więc w tym tygodniu zrobić coś w rodzaju zapobiegawczej „korektury“ i spędzić ten dzień „feralny“, programowo przyjemnie... — A więc wśród młodych... Cóż jednak zrobić? Czy udać się na jakieś boisko sportowe, gdyż szkoły wszystkie już zamknięte?..

Nie, już wiem. Szkoła Przemysłowo-Hotelarska, przy ul. J. Piłsudskiego rozpoczęła w czerwcu drugie półroczcie i nauka potrwa do 15 września; — oto mój cel wycieczki.

Raz, dwa — znalazłam pretekst. by do stać się do szkoły, która połączona jest z pensjonatem. Moja znajoma szuka właśnie pomieszczenia w pensjonacie na lato, więc poinformuję się w Szkole Przemysłowo-Hotelarskiej o warunkach.

Zadzwońlam energicznie przy bramie. Otworzyła jedna z uczennic, ubrana w biały płaszcz, niby fartuch. Roześmiana, zarumieniona twarzyczka uwydatniała się korzystnie w twarzowym obramowaniu białego czepeczka. Jeszcze kilka tych mile zarumienionych twarzy przewinęło się przede mną, za

nim wydostałam się na pierwsze piętro, do kancelarii dyrektorki, która jest równocześnie kierowniczką pensjonatu.

Nie będę się rozpisywała o szkole, ani o pensjonacie, nie jest to celem mojego feljtonu. Pisząc chcę dać wyraz nastrojowi, któremu uległam na widok tych młodych, zarumienionych twarzyczek, zwolenniczek pogardzanego, jak dotychczas, zajęcia praktycznego.

Pożegnałam kierowniczkę, po otrzymaniu od niej informacji w sprawie wynajmu pokoju w pensjonacie i cichaczem wsunęłam się do kuchni.

Z przyjemnością obserwuję ten składny ruch, przypatruję się z zainteresowaniem młodym uczniom i, rzecz naturalna na widok tylu młodych panien pomyślałam o drugiej płci. Pomimo, że rozkoszny zapach pieczenia drażnił mój węch, zapadłam w „po ważne“ myśli filozoficzne.

Według filozofji matek, czy też babek obecnego pokolenia miłość do serca męskiego dostaje się trzema drogami.

Pierwsza poetyczna droga, to — nagły strzał amora, spowodowany dawniej alabastrową cerą, złotymi warkoczami, czy też nadziemijskim spojrzeniem niebieskich oczu. Naturalnie dzisiejszego mężczyzny temi walorami już się nie zdobędzie. Trzeba biegu 50 km. na nartach, najdłuższego rzutu dyskiem albo odważnego lotu aeroplanem. — Tem zdobędzie się nowoczesnego mężczyznę „a la minute“, lecz także a la „minute“ się go utraci.

Druga mniej poetyczna droga do serca męskiego, to — droga rozumu. Małżeństwo zawarte na tej podstawie jest wprawdzie trwalsze, ale nie zawsze harmonijne.

Trzecia droga, wprawdzie bardzo prozaiczna, prowadzi do serca męskiego przez żołądek. Ta droga (według filozofji naszych babek) daje obustronne, harmonijne i trwałe pożycie małżeńskie.

Patrząc więc na te młode, ruchliwe kobiety ze Szkoły Przemysłowo-Hotelarskiej, które z werwą i kokietyrjnym wdziękiem wywijają warzechami i patelniami, niezmiernie rakieta tenisowa, lub dyskiem, myślę z satysfakcją, że one potrafią połączyć piękne z przytecznym. Ze oprócz dobrze zgotowanego obiadu wniosą do swojego przyszłego ogniska domowego zmysł dla szerszych zagadnień życiowych.

Wychodzę dziwnie odmłodzona, wydaje mi się, że mam 20 lat z delikatnym okładem. Nic więc dziwnego, że widzę Zakopane jakieś odmienione...

Szkoła Przemysłowo-Hotelarska ma ładny budynek otoczony wokół kwitnącym ogródkiem. Kilka kroków dalej drugi wspinały budynek, to — szkoła robót ręcznych i przepięknych koronek klockowych. Idę jeszcze dalej, — co za wspaniały zakład. To Artystyczna Szkoła Przemysłu Drzewnego w wielkim składem robót uczniowskich. Oprócz kilkuset uczennic i uczniów zjeżdżają do Zakopanego turyści nie tylko, by zwiedzić Tatry, lecz i dlatego, by podziwiać i zwiedzać tutejsze szkoły fa-

chowe, zawodowe, wzorowo urządzone szafy z wyrobami serów, które słyną ze swej dobroci w całej Polsce. Nie trzeba pisać, że budynki gimnazjalne nie pozostały w tyle...

Skończyło się nareszcie to wyczekiwane sezonu, niby przypiływu Nilu, który ma odrodzić Zakopane. Stały mieszkańiec Zakopanego ma zapewniony byt, dzięki ruchliwemu przemysłowi domowemu, połączonemu ze szkolnictwem. Goście to — przyjemny dodatek, czy też naddatek do dobrobytu. Rozumie się samo przez się, że nie trzeba się wysilać na nieudane zwykłe imprezy dla przyciągnięcia gości do Zakopanego, gdyż miasto samem swem cudownem położeniem stanowi osobiwą atrakcję dla przybyszów...

Podniosłam oczy i zauważyłam czerwony, niby fabryczny budynek, niby to nową szkołę przy ulicy Orkana i usiadłam zmęczona na ławce przy drodze. Poczulałam nagle, że niedaleka jestem od wieku bardzo poważnego i że nie należy zapędzać się do tak nieaktualnych marzeń...

Siedzę i patrzę na wszystko realnie i trzeźwo. Widzę więc Zakopane takie, jakim jest. Zagłębiając się w zadumę nad „najaktualniejszym“ problemem. Mianowicie, czy urocie córki naszej „mniejszości“ narodowej będą tego sezonu jeszcze jasnoblonde utlenione, czy też według przepisu najnowszego szyku mody ufarbowane na kasztanowo-bronzowe...?

Zakopane, w lipcu 1935.

Co słychać w Krakowie.

LIPIEC.

Sobota 20: Czesława wym., Hieronima Emil, wycz., Małgorzata p. m.
Wschód słońca 3.55, zachód 19.38.
Długość dnia 15 godzin i 43 min.
Niedziela 21: 6 p o Św. Daniela pror., Wiktora m., Praksedy p.
Wschód słońca 3.56, zachód 19.37.
Długość dnia 15 godzin i 41 min.

—000—

NA OSTATNIM TARGU płacono za mleko niezbierane litr 0.18—0.20, kwaśne 0.15—0.18, śmietanka 0.50—0.60, śmietana 0.80—1.20, ser z wyc. kg. 0.70—0.80, masło deser. I i II sort. 2.60—3, jaja świeże sztuka 0.06—0.07, buraki 2.60—3, naciąg kg. 0.10—0.12, marchew z n. 0.10—0.15, pietruszka n. z n. 0.35—0.40, seler n. z n. 0.35—0.40, pomidory 2—2.20, ziemniaki nowe 0.15, ogórki kopa 1.20—1.30, agrest kg. 0.70—1, porzeczki 0.60—0.70, czereśnie 1.20—1.80, wiśnie 0.70—1, maliny 0.50—0.60, borówki litr 0.25—0.30, gęś żywa szt. 3—5, kaczka 1.50—3, kura 2—4, kurczęta para 1.80—4.50, karp mały żywy kg. 1.90, duży 2.10, szczupak 3—3.50, brzana i leszcz 3, wiślane drobne i średnie 1—1.50.

ZNANĄ LEKKOATLETKĘ KRAKOWSKĄ OKRADZONO Z BIŻUTERJI. Dzień w dzień kronika policyjna notuje szereg kradzieży dokonanych przez otwarte okno. Wczoraj ofiarą takich sezonowych kradzieży padła mieszkanica inż. Freiwalda, Konarskiego 21, Poli Szaneer, Nadwiślańska 21, Józefa Dobrzańskiego, ul. 29-listopada 60 i Kaz. Rybińskiego Wrocławska-boczna 20. Łupem złodziei padła garderoba, biżuteria, patefon i t. d. ogólnej wartości około 1.800 zł. — Z mieszkania inż. Freiwalda złodzieje zabrali między innymi biżuterię wartości około 790 zł., należąca do znanej lekkoatletki krakowskiej Freiwaldówny.

ZABRAŁ PRZEKUPNIOWI 4 KOSZE TRUSKAWEK. Aresztowano Górę Jana, lat 45, robotnika, zam. w Gólkowicach pow. Kraków za kradzież 4 koszyków truskawek, na szkodę Michała Amstera, zam. w Starym Sączu, Rynek 15.

—*—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

ZAMIAST WIENCA NA TRUMNĘ ŚP. KS. DR. ANDRZEJA STYŁY. Prezesa honorowego K. S. „Nadwiślan“, złożył K. S. „Nadwiślan“ w parafii Bożego Ciała w Krakowie kwotę zł. 30 na biednych.

REKOLEKCJE DLA KAPŁANÓW w Seminarjum Duchownym (Podzamcze 8, Kraków) odbędą się od dn. 19 do 23 sierpnia b. r. — Początek dn. 19. VIII. wieczorem. Zgłoszenia należy przesyłać z wczesną pod adresem Rektora Seminarjum Duchownego.

ZWIEDZANIE GOTYCKIEGO KOŚCIOŁA ŚW. KRZYŻA, starożytnych jego pamiątek, malowideł i dzieł sztuki, domu „pod Krzyżem“ oraz zabytkowych budowli przyległych ulic, odbędzie się w sobotę 20 bm. jako 9-ta wycieczka naukowa z cyklu Tow. Miłośników Krakowa pod kierunkiem Dr. J. Dobrzyckiego. Wstęp 80 gr., młodzież 40 gr. Zbiórka o godzinie 4 pop. pod kościołem św. Krzyża (pl. św. Ducha).

—000—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Sobota: „Rzeczpospolita poetów“ (pożegnalny występ dyr. Osterwy).
Niedziela: „Madame Dubarry“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: „Walka o prawdę“.
WANDA: „Zemsta Pana X“.
APOLLO: „Wielka księżna i chłopiec hotelowy“.
SZTUKA: „Czterech dzentelmenów“.
UCIECHA: „Noce życie bogów“.
SŁONKO: „Szalona wdówka“ — „Urwis z Hiszpanii“.
ADRJA: „Stworzona do całowania“ — „Wszystko dla zwycięzcy“.
PROMIEN: „Pieśń kozaka“ — „Bolero“.
BAGATELA: „Wonder Bar“ — Na scenie rewja: „W ogrodzie piosenek“.

—000—

DZIS POŻEGNALNY WYSTĘP DYR. JULIUSZA OSTERWY. Dzisiaj w sobotę odbędzie się ostatnie przedstawienie dramatu w bieżącym sezonie, komedia satyryczna L. H. Morstina „Rzeczpospolita poetów“ z dyr. Juliuszem Osterwą w roli poety Turlewa. Będzie to ostatni pożegnalny występ dyr. Osterwy, którego w czasie przedstawienia pożegnają sfery literackie naszego miasta i artyści teatru. — Ceny miejsc najniższe. — Z dniem 21 bm. Zespół artystyczny teatru im. J. Słowackiego rozpoczyna miesięczny urlop.

„MADAME DUBARRY“, romantyczna opera Millöckera i Mackebena, która zdobyła sobie tak wielkie powodzenie na scenie krakowskiej, powtórzona będzie po cenach najniższych, po raz ostatni jutro w niedzielę, z świetną otwórczynią partii tytułowej p. Jarszewską na czele.

POŻEGNALNY WYSTĘP CHÓRU JURANDA. Na skutek olbrzymiego sukcesu odnie-

Dzisiaj w kinoteatrze „WANDA“ Św. Gertrudy L. 5.

„WANDA“

Rewelacyjna sensacja pierwszej klasy! — Przebojowy film niebezpiecznych przegód i niezwykle atrakcyjny

ZEMSTA PANA X

Film niesamowity i tajemniczy o świetnie skonstruowanym scenariuszu.

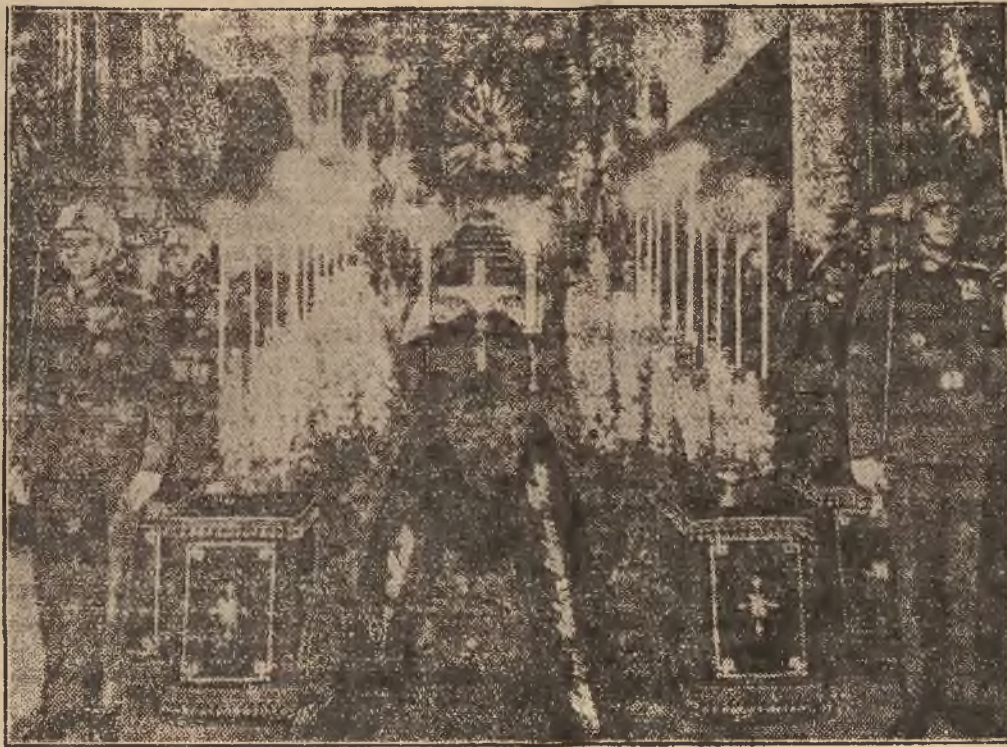
W rolach głównych **Robert Montgomery, Lewis Stone, Elżbieta A lan** Na tle terrorki najstraszniejszych zbrodni wykwita romantyczna miłość dwojga czarujących ludzi. Najwyższe napięcie nie pozwalające widzowi, ani na chwilę odetchnąć. Ponadto w programie dodatki dźwiękowe. Początek seansów w dnie powszednie o godz. 5, 7 i 9:10, w niedzielę i święta o godz. 3 pop. Program Nr. 40.

W sobotę dnia 20 b. m. o godz. 3 pop. W niedzielę dnia 21 b. m. o godz. 10 i 12 przedpoł.

PORANKI FILMOWE

Świat jest zakochany w głównej roli Pat O' Brien, Ginger Rogers. **Wszystko dla zwycięzcy** w głównej roli James Cagney, Marion Nixon. — Ceny miejsc od 50 groszy.

Z pogrzebu małżonki austriackiego kanclerza.

Trumna ze zwłokami ś. p. Hermi Schuschnigg w kościele parafjalnym w Hietzing. W pogrzebie tragicznie zmarłej brał udział cały rząd i korpus dyplomatyczny.

Przewodniczący komisji wyborczych rozpoczynają pracę.

W związku ze zbliżającym się terminem wyborów czynione są w Krakowie przygotowania do uruchomienia Okręgowych komisji wyborczych. Kraków podzielony został na dwa okręgi wyborcze, oznaczone numerami 80 i 81. Okręg wyborczy nr. 80 obejmuje I i II i III Komisariat P. P. czyli południowo-zachodnią część miasta. Granica tego okręgu biegnie brzegiem Wisły, ul. Podzamcze, ul. Grodzka, ul. św. Gertrudy, ul. św. Sebastjana, ul. Dietłowska do toru kolejowego, następnie wzdłuż toru kolejowego do ul. Prądnickiej i dalej ul. Prądnicką. Drugą część miasta stanowi okręg wyborczy nr. 81. Okręg wyborczy Kraków-powiat oznaczony został jako okręg nr. 82.

W dniu wczorajszym nastąpiło objęcie urzę-

dowania przez przewodniczącego Okręgowej Komisji wyborczej nr. 80, s. s. a. dr. **Podobińskiego**. Biuro przewodniczącego tej komisji mieści się przy ul. Franciszkańskiej 1. Godziny urzędowe od 10 do 12 i od 16 do 18.

W najbliższych dniach odbędą się w Krakowie zebrania szeregu organizacji zawodowych i społecznych, a dalej zebranie Rady m. i Izby przem.-handlowej, na których wybrani zostaną przedstawiciele do kolegów wyborczych, mających ustalać kandydatów do Sejmu.

Obecnie odbywa się rejestracja osób uprawnionych do głosowania do Senatu. Termin ostatecznej rejestracji oznaczony na 26 bm. Napływ rejestrujących się jest naogół słaby.

—000—

nego przez Chór Juranda na dwóch występach w Krakowie, sympatyczni goście warszawscy, dadzą jeszcze jeden koncert a to w niedzielę, 21 bm. o godzinie 11.30 przedpoł. w teatrze „Bagatela“. Ceny biletów popularne.

Pożyteczne wydawnictwo dla młodzieży akademickiej.

Od chwili wejścia w życie nowych przepisów, normujących pracę na wyższych uczelniach orjentowanie się w tych przepisach sprawiało wiele trudności młodzieży akademickiej. Ogół przepisów, odnoszących się do tej dziedziny, zawarty w obszernej i skutkiem tego drogich wydawnictw jest siłą faktu niedostępny dla przeciętnego akademika. Stan ten jest bardzo szkodliwy zwłaszcza dla studentów na uniwersytet nowo-wstępujących, którzy naogół nie znają ustaw i rozporządzeń, normujących przebieg studiów, warunków przyjęcia, wysokość opłat, ulgi i sposób starania się o nie i t. d. By temu stanowi rzeczy zapobiec opracował dr. J. Reguła, sekretarz Uniwersytetu Jagiellońskiego „Vade Mecum dla Młodzieży Akademickiej“, treściwą książeczkę, w której na 156 stronach tekstu

służy młodemu akademikowi szeregiem cennych rad.

Oprócz dosłownego tekstu odpowiednich ustaw i rozporządzeń, zamieszczonych w części III. „Vade Mecum“ zawiera odpowiednie omówienie ich. Student dowiaduje się z niego, jakie szkoły akademickie w Polsce istnieją, jakich formalności należy dokonać by zostać na wyższą uczelnię przyjętym, jak wysokie są opłaty, jaką pomoc otrzytać może student w uczelni i t. d. Dzięki tym informacjom książka zyskuje jeszcze większą praktyczną wartość. „Vade Mecum“ wydane zostało nakładem „Podręcznej Biblioteki Prawnika“, 20 procent uzyskanego z jej rozprzedaży dochodu, przeznaczono zostało na Tow. Przyjaciół Młodzieży Akademickiej. (km.).

Nie opłaciła się im apelacja.

W lecie ubiegłego roku na zabawie ludowej w Przeworsku poraniony został siekierami i młotkami **Michał Surówka**. — Wkrótce potem nieszczęśliwy zmarł wskutek odniesionych ran. Śledztwo wykazało, że sprawcami krwawego napadu na śp. Surówkę byli **Stan. Fluda**, rolnik z Rozboża

(rodzinnej wsi bandyty Maczugi), **Józef Stečko**, **Jan Rybicki** i **Michał Bieniarz**, robotnicy z wsi Madkówka. Sąd w Rzeszowie skazał **Rybickiego** na 5 lat więzienia, pozostałych zaś trzech na karę po 3 i pół roku więzienia. Rybicki wyrok przyjął, pozostali wnieśli apelację przez adw. **Milana Markowicza**. Wczoraj sprawę **Fludy**, **Stecki** i **Bieniarza** rozpatrywał sąd apelacyjny w Krakowie w składzie s. s. a. dr. **Łaba**, dr. **Cieślewski** i dr. **Jek**. Po przeprowadzonej rozprawie sąd apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

Pożar w zabudowaniach dworskich w Suchoj.

We czwartek w nocy, w zabudowaniach dworskich w Suchoj, należących do hr. Tarnowskiego, wybuchł pożar, którego ofiarą padły dwa garaże, dwa magazyny i stajnie. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Dzięki energicznej akcji ratunkowej ogień nie objął dalszych zabudowań. Szkoda dość znaczna, narazie nieustalona.

NEKROLOGJA.

S. p. O. A. Styła.

W dniu 18 lipca b. r. zmarł w Krakowie znany i ogólnie szanowany przeor OO. Augustjanów, ks. dr. **Andrzej Styła**.

Urodzony w Wadowicach w 1872 r. i tamże ukończywszy nauki gimnazjalne, wstąpił do Zakonu OO. Augustjanów w Krakowie, gdzie w 1894 r. złożył uroczyste śluby zakonne, a w następnym roku 1895 w dniu 21 grudnia przyjął święcenia kapłańskie. Po wyświęceniu na kapłana wezwany przez generała Zakonu do Rzymu, odbywał tam dalsze studia teologiczne i uzyskuje stopień doktora prawa kanonicznego. Po powrocie do macierzystego domu w Krakowie, sprawuje tu naprzemian obowiązki magistra nowicjusów, jużto przeora i wreszcie od roku 1913 do 1925 komisarza prowincji; równocześnie dokładał starań koło restauracji kościoła św. Katarzyny i rozwoju polskiej prowincji OO. Augustjanów. Pracował nadto jako katecheta w szkołach powszechnych krakowskich i katolickich organizacjach młodzieży i starszych.

S. p. O. Styła cechowała wieka pogoda ducha i słodycz charakteru, którą podbijał wszystkich dzięki pomocy Bożej i tym swoim przymiotom udało się mu odnowić ducha swego klasztoru — i przezwyciężyć wszystkie trudności i przykrości, jakie napotykał w swym ofiarnym życiu wiele. Zmarł otoczony czcią swoich współbraci i przywiązaniem sfer katolickich Krakowa. R. i. p.

Sport

XII Etap Tour de France.

XII etap Tour de France z Cannes do Marsylii na dystansie 195 km. wygrał **Pelissier** w 6:03:02 przed **Granierem** o 5 mtr. i **Mauclair** — 6:21:04. W klasyfikacji ogólnej pierwsze miejsce zajmuje w dalszym ciągu **Roman Maes** w czasie 75:28:09 przed **Camusso** — 75:35:20 i **Speicherem** — 75:38:23. W klasyfikacji państw prowadzi Belgja przed Francją, Włochami, Niemcami i Hiszpanją.

DRUGIE ZWYCIĘSTWO NIEMIEC W ISLANDJI.

Bawiąca w Islandji reprezentacja piłkarska Niemiec rozegrała drugi mecz z reprezentacją Islandji, bijąc ją 6:0 (0:0).

ZĘBY SZTUCZNE

BEZ PODNIEBIENIA

plomby, korony złote, wyjęcia korzeni bez bólu — solidnie i tanie uskutecznia
uprawniony DENTYSTA

ANTONI KORNIK

w Krakowie,
ul. Florjańska L. 29 Ip. — Tel. 179-32.

Przyjmuje osobiście i w czasie wakacji.

CZYTELNICY!

Zadajcie „Głosu Narodu“ we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!

Życie gospodarcze.

Normy przemiatu pszenicy i żyta.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 51 z dn. 18 lipca r. b. ukazało się, pod poz. 337, rozporządzenie ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10 lipca r. b., wydane w porozumieniu z ministrami: Przem. i Handlu, Rolnictwa i R. R., oraz Skarbu — o przemiale pszenicy i żyta.

Na podstawie tego rozporządzenia zakazuje się przemiatu pszenicy na mąkę gatunków niższych, (ciemniejszą), aniżeli 65-procentowego przemiatu oczyszczonego ziarna. Przemiat pszenicy na mąkę różnych gatunków w granicach 65 proc. wymiatu — nie podlega ograniczeniom. Również zakazany jest przemiat żyta na mąkę gatunków niższych (ciemniejszą), aniżeli 55-procentowego przemiatu oczyszczonego ziarna. Przemiat żyta na mąkę różnych gatunków w granicach 55 proc. wymiatu — nie podlega ograniczeniom. Poza przemiatem powyżej wymienionym, zezwala się na przemiat pszenicy i żyta na mąkę razową, stanowiącą 90 proc. wymiatu z oczyszczonego ziarna.

W dalszym ciągu rozporządzenia zakazuje używania w zakładach przemysłowych do prze-robu i wszelkiego rodzaju wykieku, przeznaczonych do spożycia w miastach, młki, nieodpowiadającej wyżej wymienionym normom. — Przemiat żyta i pszenicy dla celów; eksportowych, wskazanych przez władze wojskowe, dla potrzeb specjalnych, uznanych przez Ministra Spr. Wewn. oraz na własne potrzeby — nie podlega żadnym ograniczeniom.

Rozporządzenie zawiera pozatem postanowienia co do kontroli nad przestępcami wyżej wymienionych przepisów oraz postanowienia karne. Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 1935 r.

Układ handlowy polsko-kanadyjski.

Premjer kanadyjski Bennett, przemawiając na sesji parlamentu, podał do wiadomości Izby, że w tych dniach podpisany został układ handlowy między Polską a Kanadą. Premjer przedstawił Izbie dokładne szczegóły podpisanego układu. W traktacie wymienione są listy celne.

Według statystyki kanadyjskiej Polska sprowadziła z Kanady w ciągu ostatniego roku różnych towarów na sumę 402 tys. dolarów kanad., natomiast Kanada w Polsce zakupiła w tym czasie towarów za sumę 154 tys. dol. kanadyjskich.

WYWÓZ ŻELAZA W PIERWSZYM PÓŁROCZU B. R.

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, wywóz żelaza i wyrobów żelaznych w ciągu pierwszych sześciu miesięcy r. b. przedstawiał się w cyfrach następująco (pierwsza cyfra tonny, druga wartość w tysiącach złotych, cyfry w nawiasach z odpowiedniego okresu 1934 r.): surowiec żelaza 3.650 — 931 (8.625 — 1.468), żelazo i stal 56.944 — 10.361 (58.662 — 13.473), blacha żelazna stalowa 14.019 — 5.886 (22.124 — 7.325), szyny kolejowe 32.140 — 6.559 (29.621 — 6.366), drut żelazny stalowy 9.123 — 1.342 (5.911 — 1.323), rury żelazne stalowe 13.755 — 8.704 (18.052 — 12.003).

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY W ŁODZI UNIEZALEŻNIŁ SIĘ OD NIEMIEC.

W dniach ostatnich szereg firm przemysłu i handlu włókienniczego w Łodzi otrzymał za prośbą dyrekcji Targów Lipskich w sprawie wzięcia udziału lub ewentualnego przyjazdu na te targi. Według opinii kół przemysłu i handlu włókienniczego, udział przemysłu i handlu włókienniczego Łodzi w jesiennych targach lipskich będzie bardzo szczupły. Pozostaje to w związku z dalekoidącym uniezależnieniem się włókiennictwa polskiego, a w szczególności działu konfekcyjnego i galanteryjnego, którego produkcja w ostatnich latach całkowicie wyeliminowała z rynku polskiego wytwórczość niemiecką. Wskutek tego usamodzielnienia się, kontakt włókiennictwa łódzkiego z rynkiem niemieckim uległ ostatnio niemal całkowitemu zerwaniu.

POLSKA POD WZGLĘDEM GRUNTÓW ORNYCH ZAJMUJE TRZECIE MIEJSCE NA ŚWIECIE.

Polska pod względem gruntów ornych w procentowym stosunku do ogólnej powierzchni zajmuje trzecie miejsce na świecie, a mianowicie po Danii, która obejmuje 61,2 proc. Następnie idą: Węgry 60,1, Polska 47,7, Litwa 47,2, Rumunia 44,2, Niemcy 43,7, Czechosłowacja 41,6, Włochy 41,4, Belgia 40,2, Francja 39,1, Bułgaria 36,1, Irlandja płn. 34,6, Hiszpanja 31,5, Lotwa 29,1, Jugosławia 29, Holandia 27,8, Anglja z Walją 24,2, Austria 23,6, Estonia 23,3, Islandja 21,7, Stany Zjednoczone 17,5, Szkocja 15,3, Grecja 14,3.

„Polska perłą turystyki“.

Wybitny dziennikarz szwedzki, kapitan Gösta Melin, korespondent wielkich dzienników „Aftonbladet“ i „Stockholms Tidningen“ przemierzył Polskę wzdłuż wzdłuż w ciągu kilkumiesięcznego pobytu. Współpracownik nasz w rozmowie z kpt. Göstą Melin otrzymał odeń szereg równie interesujących, jak entuzjastycznych informacji.

— Co się panu podobało najwięcej w Polsce z punktu widzenia turystycznego?

— Niewiele tylko krajów w Europie może się poszczycić tak wspaniałymi perspektywami i możliwościami w dziedzinie turystyki, jak Polska. Nigdzie niema nic równego puszczy Białowieskiej i Pińszczyźnie. Białowieża jest nie tylko rajem dla myśliwych i miłośników przyrody, ale wywiera potężne, niezapomniane wrażenie na każdym, kto się tu choć na parę godzin zabłąka. Na tych obszarach puszczańskich wyzywa się człowiek zupełnie poczucia czasu. Wydaje się jakgdybyśmy znaleźli się odrazu na tle i w ramach krajobrazu z przed kilkuset lat. Niezapomniane również wrażenie zostawia po sobie podróż po obszarach Pińszczyzny. Zwiedziłem „zielone morze“ poleskie i muszę przyznać, że gdybym na własne oczy nie widział tego wszystkiego, nie uwierzyłbym opowiadaniom najwiarogodniejszych informatorów. Nie wiem, czy mi uwierzą w Szwecji, gdy będę opowiadał po powrocie o niesłychanym bogactwie fauny na Polesiu; sam naliczyłem np. na przestrzeni kilku kilometrów blisko 100 bocianów, nie mówiąc już o setkach i tysiącach wszelkiego innego ptactwa. Zachwycony jestem freskami i malowidłami w pięknych kościołach w Horodyszczy. Ale i ci, którzy przywiązują większą wagę do wrażeń natury bardziej materialnej, będą mieli coś dla siebie. Gastronomom mogą polecić śmiało ucztę u Gregorowicza w Pińsku, dostać tam można smakołyki regionalne, dla skosztowania których warto odbyć podróż z Londynu czy Paryża.

— Jakie wrażenie odniósł pan ze zwiedzania naszych uzdrowisk?

— Na pierwszym miejscu postawiłbym Inowrocław, który już u nas w Szwecji ma pewien rozgłos; jest to miejscowość urządzona po europejsku i mogąca zaspokoić wymagania publiczności międzynarodowej; piękne są też Druskieniki. Znam cały teren przykarpacki, od Zakopanego do Zaleszczyk. Gdyby Huculszczyzna była bardziej znana i rozreklamowana w Europie, podążałaby tam tysiące turystów, żadnych oglądania osobliwości etnograficznych.

— Co pan sądzi o możliwościach turystycznych Polski?

— Jestem zachwycony tem, co widziałem. Polska może być perłą turystyki międzynarodowej. Muszą być jednak wyzyskane wszystkie możliwości inwestycyjne, aby przystosować hotele, pensjonaty, drogi, komunikacje etc. do potrzeb i wymagań turystyki międzynarodowej. W czasie kryzysu turystyka może być źródłem dużych dochodów. Osobiście muszę jeszcze podkreślić wyjątkową uprzejmość i gościnność, z jaką się spotykałem w Polsce. Wywożę z Polski moc miłych nad wyraz wspomnień.

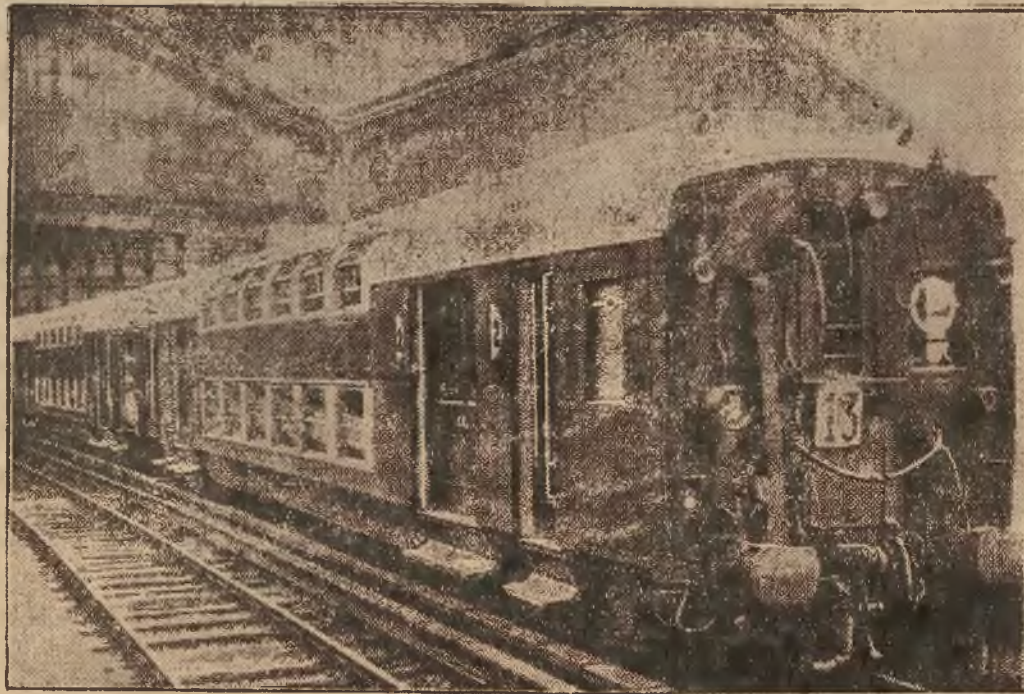
Od wtorku dnia 16 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Miłość! Sensacja! Humor! Przygody!
Najciekawszy komediodramat sezonu!

Czterech dżentelmenów

Sensacyjny romans awanturczy! — Splot fantastycznych przygód! Podróż dookoła świata
W gł. roli: Dawno niewidziany ulubieniec publiczności George O'Brien. Posagowo piękna pełna wdzięku Mary Brian i czar w roli wezwolej żonki
oraz arcyucieszny w roli podtatusiałego lowelasa Herbert Mundin. Historia nowoczesnego Adama, poszukującego swej żony.
Ceny miejsc popularne od 50 groszy.

Dwupiętrowe wagony

wprowadzone ostatnio na kolejach paryskich. Są one wewnątrz urządzone wygodnie.

Skandaliczne stosunki w socjalistycznym przedsiębiorstwie

Socjaliści zorganizowali na terenie Gdyni przedsiębiorstwo pod nazwą „Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane — Budownictwo Spółdzielcze w Gdyni“. Kierownikiem powyższego przedsiębiorstwa, został zamianowany p. Wach, działacz socjalistyczny, natomiast o przyjmowaniu pracowników decyduje p. Zieliński — okręgowy sekretarz związków klasowych w Gdyni.

Sekretarz ten zapowiedział, iż do pracy przyjmowani będą jedynie członkowie związków klasowych z terenu Gdyni. Wbrew jednak nawet tym swoim „klasowym“ zapowiedziom przyjmował robotników z poza Gdyni, a to tylko w celu, by móc tem łatwiej ściągać od nich składki, które wynosiły od 4—5 zł. miesięcznie. „Towarzysze“ pracujący w przedsiębiorstwie na znak protestu zorganizowali półgodzinny strajk protestacyjny.

Gdy jednak fakty przyjmowania ludzi z poza Gdyni zaczęły się powtarzać, robotnicy uwa-

żając, iż jest to sprzeczne z przyrzeczeniami sekretarza, zorganizowali strajk dłuższy. Wobec tego kierownicy socjalistycznego przedsiębiorstwa zwolnili inicjatorów akcji protestacyjnej, oraz potrącili robotnikom z plac odpowiedzialną sumę, tytułem grzywny za „samowolne zastrajkowanie“.

Należy do tego dodać, iż warunki pracy w tym przedsiębiorstwie są bardzo ciężkie. Robotnicy pozbawieni są najbardziej prymitywnych wygód. I tak buda służąca za miejsce przechowywania posiłków 85 robotników i za miejsce wybierania się, jest bardzo mała (6 m. szerokości i 10 m. długości), przytem w połowie zawałona jest materiałami budowlanymi. W ten sposób robotnicy zmuszeni są spożywać posiłek w wysoce niehygienicznych warunkach. Żądania robotników i w tym wypadku nie dały żadnych pozytywnych wyników.

Fakt powyższy jest doskonałą ilustracją praktyki socjalistycznej.

WYLOSOWANIE BONÓW FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO.

Dnia 18 lipca r. b. zostały wylosowane do umorzenia bonu Funduszu Inwestycyjnego oznaczone nr. 1007, 6901, 9062, 9206, 15699 i 36808. Wylosowane bono wykupywane są przez kasy Urzędów skarbowych po 100 zł. za jeden bon 25 złotych.

PONOWNA OBNIŻKA STOPY DYSKONTOWEJ PRZEZ BANK NIDERLANDZKI.

Bank Niderlandzki obniżył z dniem 18 bm. stopę dyskontową o pół procent do 3 procent. Obniżka ta jest uzasadniona coraz to zwiększającą się płynnością na holenderskim rynku finansowym. Ostatni bilans Banku Niderlandzkiego wykazuje dalszy wzrost zapasu złota o 5 do 685,7 milja. flor., oraz spadek obiegu banknotów z 850 do 821 milja. flor. Pokrycie wzrosło z 76,3 proc. do 76,9 proc.

ZMIANY W GOSPODARCE DEWIZOWEJ GDAŃSKA.

Z Gdańska komunikują, że rozporządzenie Senatu wprowadzające przymusową gospodarkę dewizową na terenie W. Miasta obecnie zostało zmienione. Według nowych przepisów osoby, które nabyły legalnie waluty i dewizy zagraniczne mogą samodzielnie rozporządzać niemi bez zgłoszenia o tem władzom. Niedopuszczalne jest jednak w dalszym ciągu kupowanie dewiz za walutę gdańską, lub wymiana dewiz na guldeny. W wypadkach tych należy zwracać się do centrali dewizowej, która na podstawie ostatniego rozporządzenia Senatu, zostaje przekształcona na instytucję kontroli obrotu dewiz. W dalszym ciągu zależne jest od uzyskania pozwolenia władz gdańskich prawo wywożenia walut w ruchu turystycznym. Maksymalna wysokość sumy, na jaką wolno wywozić waluty lub guldeny z Gdańska wynosi 20 guldenów.

Geny giełdowe zboża.

Na giełdzie zbożowej i towarowej w Krakowie notowano w piątek 19. bm. następujące ceny:
Zboża, Pszenica dworska czerw. stand. 17,50—17,75, biała stand. 17,25—17,50; targ. stand. 17—17,25; żyto dworskie stand. 13,75—14,00; targowe stand. 16,25—16,50; owies targowy stand. 16,75—17,75; dworski stand. I, niezadyszcz. 17,75—18,25; jęczmień dworski 16,50—17,50; targowy 14,75—15,25.

Artykuły strączkowe: Groch Wiktorja poznań. 34—36; pół wiktorja malop. 30—32; zwykły jadalny 30—32; polny pastewny 26—27; polny do siewu 28—30; fasola cukr. biała (jasiek) 48—50; cukrowa biała koronowa 27—28; biała 24—25; klockowa 26—27; długa 24—25; Wachtel 24—25; bobik do siewu 18—19; pastewny 17,50—18; wyka ciemna 32—33; szara 31—32; peluszkowa 30—31; lubin żółty 10,50—12; do siewu 13,50—14,50; niebieski 12—12,50; do siewu 12,50—13.

Artykuły pastewne. Makuchy rzepakowe 13,50 do 14; lniane 37-38 proc. biały i łuszc. 17,50—18; słonecz. 42-44 proc. biały i łuszc. 18—18,75; soja śrut około 44-45 proc. biały i łuszc. 18,00—19,00; siano słodkie nowe 5,50—6,00; średnie 4,50—5,00; koniczyna pastewna nowa 6—7; słoma długa 4,50 do 5; ziemniaki stolowe stare 5—5,50.

Nasiona. Mak niebieski z work. 38—40; kminek kraj. czyszczony 70—85; koniczyna pastewna czerw. atest. 140—150; biała z dom. szwedz. 70—90; surowa czerwona 120—135; tymotka bez kan. atest. 98 proc. czyst. 70—80; targowa 50—60.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. IA st. wym. 0-20 proc. 31,50—33,50; gat. IB st. wym. 0-45 proc. 30,00—31,00; gat. ID poznań. 0-60 proc. 25,50—26; razowa 0-95 proc. 22,00—22,50; mąka żytnia okr. Krakowskiego I gat. st. wym. 0-55 proc. 22,25—22,75; I gat. st. wym. 0-65 proc. 21,50—22,25; II gat. siłkowa po wym. 0-55 proc. 18,50—19,00; po wym. 0-65 proc. 17—17,50; razowa 0-95 proc. 17,50—18; mąka żytnia okr. Poznańskiego I gat. st. wym. 0-55 proc. 22,25—22,75; I gat. st. wym. 0-65 proc. 21,50—22; otręby żytnie stand. 7—8; pszenne średnie 7—8; pecał fabryczny z workiem 24—25, chłopski bez worka 23—23,50; siekanka jęczm. fabr. z workiem 24,50—25; chłopska bez worka 23,50—24; kasza jaglana fabryczna 27 do 29; chłopska 34—36; tatarszana cała 36—38; lamana 33—35.

Tendencja spokojna; podaż bardzo mała; brak dowozów lokalnych.

Anekdoty.

Dwóch studentów z Oxfordu mówiło do pocztyni:

— Ach panie! Możemy panu dowiedzieć czego tylko pan zechce. Dowiedzimy panu np., że pan jest koń albo osio!

— A ja wam dowiodę — powiedział pocztyni, — że siedzenie, na którym siedzicie jest mułem!

— Jakto? Dlaczego?

— Ponieważ zajmuje miejsce pomiędzy koniem a osłem!

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Kredyty rzemieślnicze.

Warszawa, 19. 7. (Telef.). Dyrekcja Banku Gospodarstwa Krajowego uchwaliła nowe postanowienia dla kredytów rzemieślniczych, zmieniające stan dotychczasowy w sposób korzystny dla rzemiosła. Stopa procentowa płatna od kredytów przez instytucje rozdzielcze obniżona została do 2 i pół rocznie, dodatek zaś na korzyść tych instytucji do półtora procent. Kredyty dla rzemieślników kosztować więc będą 4 proc. rocznie. Bank Gosp. Kraj. zgodził się na przyjmowanie weksli rocznych z tem, że jako zasadę przyjęto termin kredytu 18-miesięczny, wyjątkowo część kontyngentu przeznaczono na kredyt 10-kwartalny.

Prasa polska w Czechach.

Morawska Ostrawa. (PAT). Organ partii śląskich katolików tyg. „Nacz Kraj“ został w tych dniach zawieszony na 8 miesięcy. „Dziennik Polski“, jedyną codzienną bezpartyjną gazetę polską oraz tygodnik „Naprzód“, organ polskiej socjal. partii robotniczej otrzymały już odpowiednie ostrzeżenia, grożące zawieszeniem. Tyg. „Ewangelik“, organ senjoratu polsko-ewangelickiego w Czechosłowacji jest również w ostatnich czasach systematycznie konfiskowany.

— 000 —

Lekarze francuscy obniżyli taryfę.

Paryż. (PAT). Zarząd syndykatu lekarzy departamentu Sekwany po zapoznaniu się z treścią dekretów rządowych postanowił obniżyć również o 10 proc. stawkę minimalną honorarjów lekarskich. Syndykat lekarzy w miastach tej rezolucji wyraża nadzieję, że inne organizacje zawodowe pójdą za przykładem lekarzy i przyczynią się w ten sposób do ogólnej obniżenia kosztów utrzymania.

Serwis Ćmlełów na twym stole rozpromienia wszystkich w kole.

Zakaz manifestacji we Francji.

Paryż. (PAT). Havas ogłasza komunikat przypominający, iż w celu przeprowadzenia w spokoju akcji, zmierzającej do obrony franka, rząd postanowił na ostatnim posiedzeniu rady ministrów zakazać wszelkich manifestacji ulicznych po dniu 14 lipca. Min. spraw wewn. Paganon poinformował o tej decyzji prefektów poszczególnych departamentów, polecając im czuwanie nad jej wykonaniem.

Węgierskie szpiegostwo w Rumunii.

Bukareszt. (PAT). Agencja Rador donosi: W procesie o szpiegostwo, rozpoczętym dnia 14 czerwca, zapadł wyrok po 20 dniach przewodu, który potwierdził, że oskarżeni dostarczali agentom węgierskim poufnych informacji wojskowych. Sąd skazał por. Antonescu na 20 lat ciężkich robót, 4 oskarżonych na kary od 5 do 7 lat ciężkich robót, a jednego inż. Contumacia na 15 lat. Kobieta, która znajdowała się wśród oskarżonych została uniewinniona.

Na letniskach rojno.

Warszawa, 19 lipca. (Telef.). Doniesienia, które nadeszły z Warszawy, z poszczególnych uzdrowisk stwierdzają, że tegoroczny sezon letni jest lepszy od zeszłorocznego. Liczba kuracji w niektórych mniej renomowanych uzdrowiskach jest większa. Ożywie nie sezonowe przypomina w niektórych uzdrowiskach lata z okresu wysokiej konjunktury. Napływ kuracjuszy przypisują obniżeniu taks kuracyjnych w uzdrowiskach i zdrojowiskach, niżeniu cen w pensjonatach i ograniczeniom paszportowym.

KONFISKATA KSIĄZEK BOLSZEWICKICH.

Warszawa, 19. 7. (Telef.). Wydział Karny Sadu Okr. zatwierdził konfiskatę 30 książek, pochodzących z Sowietów. Są to dzieła o Leninie, paryskiej komunie, europejskim fałszywie itd.

— 000 —

Warszawa, 19. lipca. (Telef.). Wiceminister Piasecki powrócił z podróży inspekcyjnej po województwie lwowskim. Inspekcja objęła przebudowę dróg i ich utrzymania i odbyła się w powiatach lwowskim, żółkiewskim, rawsko-ruskim, powiat Rudki, Gródek Jagielloński, Sambor, Drohobycz.

— 0000 —

Francusko-niemiecki obóz wakacyjny zorganizowano nad Bałtykiem?

Berlin. (PAT). Organizacja studentów niemieckich od 21 lipca do 30 sierpnia pod Zeminem na wyspie Usedom na Bałtyku utrzymywali będzie obóz dla studentów francuskich i niemieckich o charakterze obozu pracy i sportu. Do obozu tego przybędzie 15 Francuzów, członków porozumienia francusko-niemieckiego i 15 studentów niemieckich.

Nagła dymisja gabinetu greckiego.

Ateny, 19 lipca. (PAT). Gabinet Tsaldaris-a podał się do dymisji.

* * *

Ateny (PAT). Gen. Kondylis był przyjęty przez prezesa rady ministrów Kondylis oświadczył przedstawicielom prasy, że książe Mikołaj grecki jest w Śled, ale podczas swej podróży do Rzymu i Białogrodu nie miał żadnego kontaktu ani z nim ani z żadnym innym księciem, znajdującym się na wygnaniu.

Upadek projektów monarchistycznych.

Ateny (PAT). Przesilenie gabinetowe wybuchło wskutek wyraźnej różnicy zdań w gabinecie co do zagadnień ustrojowych. Tsaldaris złożył prezydentowi Zaimisowi prośbę o dymisję całego gabinetu. Prezy-

dent dymisję przyjął i polecił Tsaldarisowi utworzenie nowego gabinetu. Jak mówią gen. Kondylis do nowego rządu nie wejdzie, natomiast Maksimos pozostanie w gabinecie. Tsaldaris wobec przesilenia odwołał swój wyjazd na wypoczynek do Niemiec.

Kto wywołał przesilenie?

Ateny. (PAT). Wyjaśniły się obecnie powody niespodziewanego przesilenia gabinetowego. Ministrowie Kondylis i Teotokis zażądali usunięcia z gabinetu ministrów: spraw wewn. Ballisa, zdrowia publ. Kyrkosa, jako wyraźnych stronników republiki. Premier Tsaldaris żądanie monarchistycznych ministrów odrzucił, oświadczając, że aż do ukończenia plebiscytu rząd musi zachować całkowitą neutralność w sprawie ustrojowej. Wobec tego ministrowie monarchiści podali się do dymisji, poczem nastąpiła dymisja całego gabinetu.

Jednak Japonia śledzi sprawę abisyńską.

Tokio (PAT). Agencja Rengo donosi: w związku z wiadomością o odbytej ostatnio rozmowie ambasadora Sigimury z Mussolinim. Rzecznik japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, iż ambasador Sigimura nie otrzymał żadnych specjalnych wskazówek w związku z przeprowadzoną rozmową, lecz działał na podstawie ogólnych instrukcyj z roku ubiegłego. Rzecznik ministerstwa oświadczył dalej, iż rząd japoński śledzi rozwój konfliktu włosko-abisyńskiego z poważną troską i dużym zainteresowaniem się obserwując zachowanie sygnatarjuszy paktu Kelloga i Ligi Narodów wobec zatargów. Gdy Sigimura wyjeżdżał w październiku z Tokio do Rzymu został upoważniony do rozproszenia obaw, jakie Włochy mogłyby żywić w związku ze stanowiskiem Japonii względem Abisynji, albowiem Włochy podejrzewały wówczas Japonię o polityczne ambicje w Abisynji.

Paryż (PAT). Havas donosi z Neapolu: Parowiec „Gange“ dopłynął do Massaua, mając na pokładzie 150 oficerów, 2.000 żołnierzy i materiał wojenny.

CELEM POZYSKANIA ANGLJI?

Londyn (PAT). „Star“ donosi, że rząd włoski pertraktuje o nabycie angielskiego parowca

„Olympic“, który ma być przeznaczony dla transportu wojsk do Abisynji.

Dla podtrzymania nastroju.

Rzym (PAT). Mussolini ogłosił rozporządzenie ustalające żołd dla wojsk wysyłanych do Afryki wschodniej. W Eryterji włoskiej żołnierz lub też członek milicji faszystowskiej otrzymuje 5 lirów na dobę, młodszy podoficer 6 lirów, starszy podoficer 7 lirów. W Somali włoskiej, żołnierz i członek milicji otrzymują po 6 lirów na dobę, młodszy podoficer 7 lirów, starszy 8 lirów.

Oczywiście winni są „czarni“.

Rzym (PAT). Prasa włoska nadaje szeroki rozgłos atakowi jaki w dniu 31. maja (!) podjęło kilka plemion Dankali oraz kilka szczepów abisyńskich na graniczny fort włoski Del w Erytrei. Atak ten został odparty. Część napastników dokonała napadu na dolinę Madra. W wyniku tego zafalca zabitych zostało wielu pasterzy poddanych włoskich, oraz ich kobiety i dzieci. Napastnicy uprowadzili 4 tysiące sztuk bydła oraz wielu mężczyzn i kobiet na terytorium abisyńskie.

Od soboty 20 b. m. w teatrze świetnym „APOLLO“

Nowy rodzaj komedji

Wielka księżna i chłopiec hotelowy

Zabawne sytuacje! — Świetni artyści! — Przebojowe piosenki! według słynnej sztuki AL. SAVOIRA. Bing Crosby, Kitty Carlisle, Roland Young reż. Fr. Tuttle. Doskonały ten film zdobył sobie rekordy sukcesu na największych ekranach Europy i Ameryki.

Poranki: Sobota dnia 20 VII br. o godz. 3-ciej, oraz niedziela dnia 21 lipca br. o 10 i 12-tej wszystkie miejsca po 50 gr. z wyjątkiem łóż i foteli.

Na odcinku wyborczym.

Nastroje w sferze pracowników.

Warszawa, 19. 7. (Telef.). Komisarz rządu ogłosił zarządzenie o wyborach delegatów do zgromadzeń wyborczych. Zgromadzenia te będą się składały z 466 delegatów, przyczem rada miejska wyśle 136 delegatów, Izba Przemysłowo-Handlowa 74, Izba Rzemieślnicza 34, zawodowe związki robotnicze 74, związki pracowników umysłowych 39, organizacje techniczne 18, organizacje kobiece 30, samorząd zawodowy 36, wyższe uczelnie 15.

Skład zgromadzeń okręgowych jest tak opracowany, że organizacje zawodowe pracowników fizycznych i umysłowych nawet łącznie w żadnym okręgu nie mają potrzebnej 1/4, ażeby wysunąć kandydata. Ogłoszenie tych ze-

stawień wywołało w kołach ZZZ, które mają w niedzielę zjazd, bardzo silne wzburzenie i wzmogło stanowisko zwolenników niebrania udziału w wyborach. Nie jest wykluczone, że przedstawiciele klasowych związków zawo-

wych, którzy będą wybrani do zgromadzeń okręgowych złożą tam odpowiednie deklaracje.

Taktyka wyborcza „Ukraińców“

Lwów, 19. 7. (Tel.). Ugrupowania ukraińskie, które zdecydowały się nie wziąć udziału w wyborach, podjęły już przygotowania wyborcze. Działacze Unda i ukraińskiego ruchu spółdzielczego podjęli wśród społeczeństwa ruskiego akcję wiecową za najliczniejszym udziałem wyborców w akcie głosowania. Agitacja została uznana przez Unda za konieczną, ponieważ inne ugrupowania ukraińskie prowadzą akcję za wstrzymaniem się od wyborów.

ROSJANIE BĘDĄ GŁOSOWAĆ.

Warszawa, 19. 7. (Tel.). Organizacje emigrantów rosyjskich w Polsce wydały odezwę do Rosjan w Polsce, w której nawołują do wzięcia udziału w nadchodzących wyborach.

Rewizja u „Kodaka“.

Warszawa, 19. 7. (Tel.). Dużą sensacją wywołała w kołach handlowych wiadomość, że do firmy „Kodak“ w Warszawie przyszli funkcjonariusze urzędu śledczego i opieczetowali znaczną ilość aparatów fotograficznych, odmiany wypuszczonej ostatnio na rynek. Okazuje się, że firma „Kodak“ wypuściła małe aparaty, naśladujące wzór polskiego aparatu fotograficznego „Krona“.

OSZUŚCI EMIGRACYJNI WE FRANCJI.

Warszawa, 19 lipca. (Telef.) Syndykat emigracyjny otrzymał wiadomość o ujawnieniu nowej afery na terenie francuskim, w której poszkodowani są obywatele polscy. W miastach francuskich pojawili się agitatorzy, którzy podejmują się uzyskać pozwolenie na pobyt we Francji za opłatą od 900 do 1000 franków. Wydano ostrzeżenie przed właścicielem biura emigracyjnego Biegańskim, który w ten sposób oszukał dość znaczną ilość emigrantów.

HERBY GMIN.

Warszawa, 19. 7. (Tel.). Ministerstwo Spraw Wewn. zezwoliło gromadom, które dawniej były samodzielnymi gminami wiejskimi na używanie swych historycznych herbów i oznak. O prawa do używania historycznych herbów wystąpiły niektóre gromady w Małopolsce.

Kto wygrał 100 tysięcy?

Warszawa, 19. 7. (Tel.). W czasie dzisiejszego ciągnięcia Państwowej Loterii Klasowej wygrane padły na nry następujące: 100.000 zł. na nr. 23.864, 41.096. po 50.000 zł. na nr. 84.715, 10.000 zł. na nr. 36.330, 84.695, 53.708, 179.843, po 5.000 zł. na nry 117.884, 180.403, 90.172, 112.620, po 2.000 zł. na nry 66.492, 77.128, 87.589, 109.070, 124.980, po 1.000 zł. na nry 1.269, 57.960, 113.772, 81.193, 153.752, 162.329.

GIELDA WARSZAWSKA

Warszawa, 19. lipca (Telef.). Gielda dewizowa: Belgja 89.20, Holandja 359.80, Kopenhaga 116.60, Londyn 26.12; Nowy Jork 5.27, Paryż 34.99; Praga 22.20; Szwajcaria 173.00, Berlin 213.10, Madryt 72.50. Obroty dewizami średnie, tendencja dla dewiz niejednolita. Dolary prywatne 5.25, rubel złoty 9.05, marka niemiecka 177.00, funt angielski 26.15.

Pożyczki: budowlana 43,00 stabilizacyjna 68,28; premjowa dolarowa 53,50; inwestycyjna 68,25, dolarowa 83,00. Listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcie: Bank Polski 91,00; Cukier 32,50, Lilpop 9,80; Modrzewów 4,50, Norblin 34,00, Starachowice 33,50. Dla pożyczek państwowych tendencja niejednolita, dla listów zastawnych i akcji utrzymana. Dillonowska 95,75, Śląska 75,00.

Warszawa, 19. 7. (Telef.). Odślonięcie pomnika Bogusławskiego nastąpi 9 kwietnia przyszłego roku w 178 rocznicę urodzin Bogusławskiego. Pomnik stanie na pl. Centralnym.

Warszawa, 19. 7. (Telef.). Wczoraj weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu obniżające w życie rozporządzenie ministra skarbu obniżające przywilejowane do 31 lipca korzystając będą z ulgowej stawki celnej 45 zł. od 100 kg. Wpływie to na potaniecie tych owoców w Polsce.

Groza powodzi w Chinach rośnie.

Szanghaj. (PAT). Położenie w dorzeczu rzeki Hoang-Ho (Żółtej) pogarsza się z dnia na dzień. Nowe deszcze w prowincji Szantung spowodowały nowe wezbranie wód, m. in. i w jeziorze Wej-Szan. Setki tysięcy ludzi opuściły swoje siedziby i ukryły się w górach Tat-Szan. Przystąpiono do budowy tamy na połud-

nie od jeziora.

Władze mają nadzieję, że tama ta, długości 60 klm. powstrzyma rozlew wód. Poziom rzeki Hoang-Ho podniósł się o 2 metry. Należy się spodziewać dalszego przyboru i rozszerzenia powodzi w prowincjach Szantung i Ho-Pei.

LUDWIK WOHL.

LAWA.

Powieść współczesna.

— Wplątałem go w przykrą historję, sam nie potrafił wybrnąć — ciągnął z niezmiernym spokojem. — Jak przypuszczałem, wszystko wykonał ze ślepego posłuszeństwem. Jego niezaradność i głupota stanowiły najlepszą gwarancję, że mój plan się uda. I wtedy pchnąłem go. Oczywiście to nie było ładnie z mojej strony, w każdym razie cała sprawa nie była warta takiego zachodu. Na to mam tylko jedno usprawiedliwienie, że chciałem ożenić się z Graziellą Cagliani... tylko dlatego, że jeszcze nie znałem ciebie, Natti. Jeszcze dziś rano mówiłem ci, że i tak nie ożeniłbym się z nią. Nie mógłbym. Pamiętaj, wspominałem o przeszkodzie. Teraz znasz tę przeszkodę. Pod pewnym względem przyczyniłem się do śmierci starego... Teraz wiesz wszystko, Natti.

— Jak możesz mówić tak... tak spokojnie?

— Zawsze jestem spokojny, gdy mówię o sprawach, które już minęły. Jest jedno, czego się obawiam.

— Ze cię zdradzę...

Pokreślił głową.

— W rzeczywistości prawie mnie nie

znasz, Natti. Co możesz zdradzić? Że mam ranę postrzałową zamiast okaleczenia czy oparzenia?... Że umierająca kobieta opowiada o mnie jakieś bzdury? Agentka obcego wywiadu, poszukiwana przez policję? To nie są dowody, Natti.

— Jednak, wobec mnie, przyznałeś się...

— Tak — rzekł cicho — przyznałem się. Możesz zawołać karabiniera albo zawiadomić prokuratora. Przeciw twoim zeznaniom nie będę walczył. Mogę pójść do więzienia — wyciągnął potężne ramiona — poddam się bez najmniejszego oporu. Ale wyjdę stamtąd, Natti. Może przesiedzę dwa lata, cztery, pięć... może od razu wypuszczą, wszystko jest możliwe. Wówczas będę musiał zaczynać od początku. I zaczne. Znów wypłynę na powierzchnię. O to niema obawy, Natti. Nie to uważam za najbardziej niebezpieczne...

— A co? — zapytała jakby pod przymusem.

— Co? — Spojrzał gdzieś daleko przed siebie, jego oczy błysnęły. — Ze wskutek tego mogę stracić ciebie — powiedział szeptem. — A boję się, ponieważ to jest jedyna, co nie da się zastąpić niczem innym. Jeszcze nigdy w życiu nie doznałem tego uczucia. Strach! A teraz boję się. Tak, boję się jak dziecko, jak ostatni dureń... W swoim życiu nie zawsze chodziłem prostymi drogami i to jest zrozumiałe, bo musiałem walczyć z sepami, z wilkami i z lisami. Świata nie stworzyły delikatne, wzniosłe

uczucia i szlachetna miłość bliźniego, nigdy. I dlatego jestem górą. Ile razy brnąłem przez nędzę i przez różne brudy... Nagle spotkałem kobietę mądrą, energiczną, niesłychanie odważną, kobietę, którą naprawdę kocham — wtedy przekreśliam wszystko i wiem: zaczyna się coś nowego, zupełnie inne życie. Życie, które ma sens, walka, która ma wielki cel. I raptem zjawia się widmo przeszłości, a właściwie głupie, naiwne przywidzenie, które chce mi zabrać ciebie — to jest jedyne, czego się obawiam. Natti i jeśli powiesz mi teraz — nie, to pozostanie mi tylko jedna droga.

Natalja z drżeniem obserwowała, jak się zmieniły rysy zawsze zamkniętej w sobie, skupionej twarzy: usta stały się dziwnie miękkie, dolna warga trochę opadła, wielkie okrągławe oczy utraciły wyraz drapieżności, na czole osiadły krople potu.

Prawa ręka, którą Ormella położył na małym stoliku, wyraźnie drżała.

„Niema prawdy na świecie, niema uczucia szlachetnego, jeśli one same w sobie nie są prawdziwe i szlachetne“.

Natalji zdawało się, że tak myśląc, nie oszukuje siebie.

Ormella był wzburzony do głębi duszy. Myślał o tem „nie“. Lewą ręką namacał mały browning, który dziś rano wyjął z walizki i schował do kieszeni kamizelki.

Jego porywczej naturze obca była spokojna rozważa i pewnego rodzaju polowiczność w ujmowaniu skutków wrażeń:

wszystkie głębsze przeżycia odrzucał bezpośrednio i krańcowo, bez żadnych ograniczeń i hamulców.

Z drugiej strony to mu nie przeszkadzało zastanawiać się mocno przed wypowiedzeniem każdego słowa i pozostać konsekwentnym, gdy przyszła pora wcielić to słowa w czyn.

Natalja odczuwała to każdym nerwem, nieomal namacalnie.

Była w stanie jakby podchmielenia, bezmyślnego i usypiającego.

Jej spojrzenie stało się ciężkie i gorące, ogarnął ją bezmiar współczucia i jeszcze czegoś, co się wydawało całkiem obce, czego nie odważyłaby się nazwać po imieniu, a co było silniejsze od rozsądku i od wszystkiego innego.

Ten mocny człowiek, mężczyzna w pełnym znaczeniu tego słowa, zginie bez niej; ona była mu potrzebna, tylko ona...

— Nic nie mówisz — mruknął — nic nie mówisz...

Uczyniła nieznaczący ruch, wyciągając ku niemu rękę, ale on to spostrzegł, pochwycił je w mocny uścisk i, zdaje się, przytem jego oczy zwilgotniały nieco.

— Nie mówię — nie... — powiedziała szeptem — ale...

— Ale? — powtórzył i już w jego głosie drgnęła nutka śmiechu. — Ale?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Nr. Bud. miej. 312/35/B.

Przetarg.

Zarząd miejski w stol. król. mieście Krakowie ogłasza przetarg nieograniczony na roboty ziemne, murarskie, żelbetowe, ciesielskie, dekarskie i izolacyjne przy budowie schroniska im. Brata Alberta przy ul. Zielnej w Dz. XI. w Krakowie.

Plany i warunki przeglądać można w Wydziale Budowlanym Oddział Bud. miej. 2-gie piętro drzwi Nr. 31 w godzinach urzędowych od 12-14-ej, gdzie również otrzymać można odnośne formularze ofertowe za opłatą 5 zł.

Wadium w wysokości 2% oferowanej sumy należy złożyć w Głównej Kasie miejskiej i kwit dołączyć do oferty.

Termin składania ofert upływa z dniem 29. VII. 1935 r. godz. 12-ta w południe, po czym nastąpi otwarcie ofert.

Oferty wniesione po terminie licytacyjnym, bez wadium, lub na nieprzepisowych formularzach rozpatrywane nie będą.

Zarząd miejski zastrzega sobie swobodny wybór oferty, względnie nieprzyjęcie żadnej bez podania przyczyny.

W Krakowie, dnia 17 lipca 1935 r.

Za Prezydenta miasta:

Dr. Rudolf Radzyński wr.
Wiceprezydent.Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru III.ul. Salwatorska 5.
Sygn. III. Km. 504/35.**Obwieszczenie o licytacji ruchomości.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewir III. Bogdan Ornatowski, mający kancelarię w Krakowie przy ul. Salwatorskiej L. 5. na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 24 lipca 1935 r. o godz. 12-tej w Krakowie, przy ul. Starowiślniej L. 47 m. 5. odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Grünbergów Adolfa, Reginy, Pauliny, składających się z urządzenia domowego, kasy ogniotrwalej, maszyny do szycia i t. p. Ruchomości powyższe można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Kraków, dnia 18 lipca 1935 r.

Komornik Sądu grodzkiego, Rewiru III.

(—) Bogdan Ornatowski.

**Trzy zakupnacki towaru
powołują się
na ogłaszających się
w „Głosie Narodu“.**

**SZLIFIERNIA
szkła i luster**

Kraków, Krowoderska 9.
Telefon 163-47 Kazimierza
Woronieckiego. Wykonuje
lustra belgijskie, szczyby
szlifowane i do samochodów.
Odnawia stare
lustra.

**FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE
WŁADYSŁAW BOŁONSKI
KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10465.**

Największy w Polsce

Skład Aparatów i Przyborów Kościelnych Pracownia:
Telefon 134-65.Fr. Kopaczyński i Ska
Kraków, ul. Bracka 2.Sklep:
Telefon 123-30.

Posiada na składzie wielki wybór materiałów tak krajowych jak i zagranicznych. — Wykonuje: Szaty liturgiczne, chorągwie, sztandary, dla Organizacji Wojskowych, Legionowych, Strzeleckich, Cechowych, Harcerskich, Strażackich i t. p. Złoci srebrzy naczynia kościelne, stołowe. Wielki wybór naczyń kościelnych.

Nowości!

ALMACK J. C.: Wychowanie obywatelskie	zł. 7.—	— Analogie. Methode zur schnellen Erlernung fremder Sprachen. Polnischer Teil.	„ 2.50	SCHUMMER - SZERMENTOWSKI E.: Pod znakiem Pogoni	„ 2.70
BARANOWSKI R.: Ustawa o ochronie lokat.	„ 6.—	Księga pamiątkowa Harcerskiej Druż. Wilków Morskich w Poznaniu	„ 1.50	SKALSKI W., RATOWSKI M.: Normy prawne dotyczące księgowości kupieckiej w układzie systematycznym	„ 2.50
BEKIER J. Ks.: Katolicki Dom parafjalny i jego budowa	„ 1.50	LEPECKI M. B.: Sowiecki Kaukaz. Podróż do Gruzji, Armenji i Azerbejdżanu	„ 3.50	SADEL J.: Spółdzielnie dzierżawcze	„ 1.—
BOGUSŁAWSKI A.: Dobosz Grzesz	„ 2.80	LITWIN A. i WIĄCEK S.: Praca domowa ucznia szkoły powszechnej	„ 3.80	SOŚNICKI K. Dr.: Wychowanie i nauczanie. Przewodnik wydawnictw pedagogicznych i dydaktycznych. Część II.	„ 4.20
DE BROGLIE L.: Zjawiska przyrodnicze w oświetleniu nowoczesnych teorii fiz.	„ 1.20	LOSTER A.: Bolszewizm walutowy	„ —.50	STEFKOWA M.: Wzory haftów ludowych w Polsce. Część I.	„ 2.50
DYMARSKI Ks., HOFFMANN Z.: Berlin i okolice	„ 2.50	— Przez wyzwolenie waluty do uzdrowienia pieniądza	„ —.50	STRZELECKI J.: Instrukcja dla gospodarstw pstrągowych	„ 1.50
GENSÓWNA F.: Zdrowa kuchnia. Praktyczna książka kucharska	„ 1.25	— Ziemiński Bank Emisyjny czyli jak wyjść z zamętu kredytowego?	„ —.50	SUCHODOLSKI B.: Kultura współczesna, a wychowanie młodzieży	„ 1.—
GEORG E. J.: Z tajemnic życia małżeńskiego i jego społecznych powikłań	„ 4.—	— Pieniądz idealny walutą odrodzenia gospodarczego	„ —.40	SZYMORSKI S.: Wisła. Przewodnik dla turystów wodnych	„ 6.—
GINSBERT J. Inż.: Co to jest marynarka wojenna. A B C morskie dla wszystkich	„ 1.80	MALCZEWSKI K.: Tworząca się społeczność	„ 1.80	TROCZYŃSKI K.: Od formizmu do moralizmu. Szkice literackie	„ 3.—
GOLĄB ST. Dr. i WUSATOWSKI Z. Dr.: Kodeks postępowania cywilnego. Opr.	„ 25.—	MARKINÓWNA E. Dr.: Psychologia indywidualna Adlera i jej znaczenie pedagog.	„ 3.85	Trzy konstytucje Rzeczypospolitej	„ —.50
GROCHOWSKA W.: Sercem i szablą. Pow.	„ —.70	MIEDZIŃSKA J.: Sowieckie państwo pracy	„ 2.80	TUSZYŃSKI A.: A. B. C. motocyklowe	„ 2.40
HIRTH W.: Wyższa szkoła szybownictwa	„ 3.80	PIOTROWSKI G.: Przedsiębiorstwa morskie	„ 5.50	— Katechizm kierowcy	„ 2.70
HŁAWICZKA K.: Kaszuby. Pieśni ludowe kaszubskie	„ —.70	PODHORSKA OKOŁÓW MARJA: Kajakiem z Warszawy	„ —.20	WITULSKI RZEGOT J.: Śmiech przez łzy, czyli kwestja żydowska w zwierciadle humoru i satyry	„ —.80
KIKEN I. Dr.: Badania eksperymentalne nad ortografią	„ 1.50	Przyczyny kryzysu w Polsce i drogi wyjścia	„ —.20	Wyższa Szkoła Handlowa w Poznaniu	„ 1.—
KONCZYŃSKA K.: Rejtan, Korsak i Bohuszewicz na Sejmie 1773 r.	„ 1.—	ROMANOWSKI H.: Filozofja cywilizacji. — Prawa realne cywilizacji, jej ideały, typy i pochod.	„ 15.—	ZARUSKI M. Gen.: Wśród wichrów i fal	„ 9.60
KORWIN W. Dr.: Analogia. Metoda umożliwiająca początki nauki języków obcych. Część niemiecka	„ 2.50	RUDOWSKI L.: Oddłużenie rolnictwa	„ —.50		

poleca:

Księgarnia Krakowska

Kraków, ulica św. Krzyża L. 13.